

HEIS MONTØREN

▼ Nr. 3–2006 Årgang 38 ▲

Medlemsblad for Heismontørenes Fagforening

Leder av HMF, Rune Larsen

Innhold

HMF avd/klubb	1-2
HMS - Helsebelastning	3
The New Boss	4-6
Kvinne og heismontør i USA	7-8
LT Company	9
Sosial dumping på Kone	10
Svart arbeid, spsial dumping og Opra	11
Nye lærlinger på OPHEI	12
Landsmøtet i EL & IT-forbundet	13-15
Oppskrift for sammenbrudd	16
Vi må ikke glemme Gaza	17-18
Loggbok	19
Nytt fra «lovfronten»	20
Studie av rulletrappulykker gjort i USA	21
Hvor har'm blitt'a	22-23
Fra sjakta	25

Årstida tyder på et kaldere klima om ikke så lenge, men vi skal holde koken! Det er som vanlig mange ting å følge opp. EU er en stor sak som ruller opp igjen. Her er det mye å sette seg inn i, men med vårt nettverk, og da spesielt Defacto, så får vi stadig servert utvikling innenfor EU på en lettfattelig måte. Da er det tillitsvalgtes oppgave å sette seg inn i dette, for å kunne bidra til at dette diskuteres videre.

Samfunnet har også selvfølgelig store oppgaver. Et av de hete temaene som vil følge inn i en kaldere årstid blir selvfølgelig debatten strømforsyninga og dens prispolitikk. Vi leser at kraftselskapene utbetaler svimlende utbytte som følge av enorme overskudd på kraftsalg, mens prisen på strøm til den vanlige husholdning blir skyhøy, og dette er som følge av privatisering av kraftselskapene. Det er altså markedet som bestemmer prisnivået til enhver tid. De ekstreme starter nå en diskusjon om atomkraftverk i Norge for å tilføre alternativ kraft, som følge av at markedsstyrt kraftleveranse har ført mange husholdninger ut i et uføre som følge av det skyhøye prisnivå.

Er det ikke mer fornuftig å diskutere todelt strømprisnivå? En spennende debatt som forhåpentligvis vil engasjerer allmennheten.

Bransjen har mye arbeid, og vi er arbeidskraften. I skrivende stund foregår det lokale forhandlinger på bedriftene, og med den arbeidsmengde som bedriftene annonserer ligger inne, ville det normalt være økonomisk svært rasjonelt for bedriftene å få ferdig lokale forhandlinger så raskt som mulig.

I skrivende stund kommer en annet samfunnssak på dagsordenen som engasjerer, og det kraftig. Dette handler om forslag til endring av sykelønnsordningen. Det rare her er at LO og NHO tilsynelatende står samlet mot regjeringen. Begrunnelsen til regjeringen er så sin sak, og må behandles separat. Men tidspunktet, og ikke minst fra hvilket parti, bør vekke like stor oppmerksomhet. Det regjeringen har fått til, er å provosere mange. Og mange innenfor arbeiderpartiet uttaler at de føler seg lurt og bedratt av partifeller, så får vi se hva denne saken totalt fører debatten hen rundt sykelønnsordningen og dens mål og mening!

Lykke til med resultatene og engasjementet i bransjen og samfunnsdebattene!

HEISMONTØREN

Redaktør: Geir Løkke

I redaksjonen: Tor Erik Lundberg

Forsidebilde: Geir Løkke

Nr. 3—september 2006

Redaksjonell adresse:

HEISMONTØREN

Schweigaards gate 34 f, oppgang 2

0191 Oslo

Telefon: 22 17 45 50

Telefax: 22 17 45 53

E-post: heis@heis.no

Årgang 38

Layout og foto: Redaksjonen

Ettertrykk anbefales når kilde er angitt.

Sats og trykktjeneste: GAN Grafisk AS

Opplag: 1100

Redaksjonen er avsluttet 16. september 2006

Neste nummer: desember 2006

Neste deadline: 25. november

Stavanger

Jan Refsnes kan melde at det, siden han selv har vært på jakt, ikke har skjedd noe i Stavanger.

Vestfold/Telemark

Ståle Hovland

Nå har høstmørket senket seg over Vestfold- og Telemarkskysten. Båtene er dratt opp på land, og sommerhyttene er forlatt. Nå er det bare å se fram mot kulda og regnet, som vil innebære mye dyr fyring. Man må vel hete Thon, Hagen eller Røkke for å overleve strømprisene.

Vi får dusje mindre og ta på oss lusekofta, eller gå på sosialen for å få penger, som de «dyktige» politikerne våre sier.

Det finnes også en annen løsning, nemlig å flytte til ei lita grend på vestlandet med ca 350 innbyggere. Der får du strømmen for 11,39 øre kwh'n. (Modalen kommune)

Nå må politikerne våkne, enten de er røde eller blå. Det de er best til er å sitte på TV og klage på hverandre. La dem leve i 10 – 15 år som alminnelige lønsmottagere, i alminnelige leiligheter.

Når det er sagt, så har vi det fortsatt bra her nede i Vestfold/Telemark. Mye har ikke skjedd her, annet enn at Idar Rønningen, etter 5 ½ år i Reber Telemark, 1. september flyttet over til Kone i Telemark

Ha en god strømlineformet høst!

Koneklubben

Reidar Hansen

LOKALT OPPGJØR

Foreløpig status:

OTP/ITP innføres fra 1. juli iht. føringer fra sentralt oppgjør.

Enighet om lønn og akkordfaktorer (227.11 – 1.65 – 79.08 – 3.3452). Snittlønnsfaktor på akkordtimene er etter dette 264.538. Det er også enighet om mer penger til klubbkassa og sponning av årets montørtreff.

Andre korrigeringer av

KONE-avtaler:

- Støtte til kontingent/treningsavgift Økes til kr. 1000
- Parko. uten dokumentasjon på kr 50 pr. dag fjernes.
- Prøveprosjekt på betaling av parko. over mobiltlf. videreføres.

Vaktavtale i Oslo:

- 10 timer komp. ved ukevakt og 13 timer for vakt i helgen.
- Ved utkall for øvrig benyttes høysats hele uken.

Følgende avtaler behandles

i egne møter utover høsten.

- Bilavtale
- Telefonavtale
- Forsikringsordninger
- Tilleggsordning til AFP.

Årets montørtreff står for døren og 110 gutter og jenta reiser til Skagen for å diskutere KONE-avtaler, akkord og samarbeid med dansken og sven-sken. Egen reportasje i neste utgave av heismontøren.

Reberklubben

Tor Moen

Vel overstått sommer folkens!

De av oss som har feriert sør i Norge har hatt en fantastisk ferie. Håper at de som har vært andre plasser i landet også fikk et brukbart sommervær etter hvert.

Skal hilse fra min jaktkamerat Solvang i Bamble og si at den 2,5m høye brøytekanten forsvant i løpet av sommeren. Problemet hans nå, er at han flyr rundt og leter etter veien som brøytekanten stod på. Den forsvant i siste skybrudd!

Familiekrangel i Schindler

(Les lokale forhandlinger.)

I skrivende stund er det ikke noe som tyder på noen løsning mellom klubb og bedrift. Avstanden er stor.

Forbannelsen er i ferd med å bygge seg opp i klubbene rundt omkring i landet. Bedriftsledelsen har nå gjennom mange år bært millioner i bøtter og spann ned til konsernet i Sveits uten at de ansatte har fått sin rettmessige del av dette.

Etter klubbens mening handler ikke dette lenger om kroner og øre. Over-skuddet i Reber er slik at våre krav ikke betyr noe dramatisk i så måte. Snarere tvert i mot, bedriften burde benytte anledningen til å samarbeide med oss for å få arbeidet unna. Det er høykonjunktur i byggebransjen om dagen og det selges mye heiser. I stedet for å delta i denne hyggelige situasjonen, velger ledelsen i Reber å ta et ideologisk oppgjør med klubben.

Direktøren bryr seg lite med å diskutere realiteter med klubben og hvordan det går med bedriften økonomisk. Det er mye viktigere å springe ærend for NHO. Denne klubben/fagforeningen skal ha juling.

Man må gjerne ha sine drømmer, men det gjelder å forstå helheten i den situasjon man er oppe i. Kan hende det lønner seg å bli en smule mer «pragmatisk.»

Følgene eksempel illustrerer dette.

Min eldste svigersønn Tom, er bergenser og lidenskaplig Brannpatriot. (Ellers er'n en bra kar.) De har ei datter på 2 år og han har lært opp jentungen til følgende:

«Hver gang du ser bestefar skal du ikke si, Heia Odd, men Heia Brann!» Og det gjør jentungen. Men siste gang de kom innom tok jeg innersvingen på'n. Døra gikk opp, jentungen satt på armen til faren og da hu fikk se meg ropte`a «Heia Bann!»

«Vet du hva, Sarah.» sa jeg. «Bestefar har smågodt i lomma.» «HEIA ODD!» skreik jentungen.

Smånytt fra Reber: Endringer siste 3 måneder

Nye læringer:

Trondheim

Joakim Jæger
Ole Morten Pedersen

Oslo

Christian Knudsen
Andre Berntsen
Stian Minothi
Aleksander Norr

Endringer montører

Tilgang

Tore Brathetland, Stavanger – Kommer tilbake fra Kone.

Avgang

Jan Frendal, Trondheim – Over på AFP
Idar Rønningen, Skien – Begynner hos Kone

Roger Østlund, Oslo – Pensjonist
Richard Dalberg, Oslo – Overtar etter Roy Løchting som serviceleder i Reber, Oslo.

Roy går til Stahl Oslo. Richard har fått Roys jobb i knivskarp konkurranse med bl.a. tidligere hovedtillitsvalgt Svein Haugen. Men i Oslo er det mye folk og ny klubbleder er Even Thorstad.

Høsten betyr jakttid for en del av oss. Solvang satt på trappa og lada opp tomhylsene fra i fjor. «Du veier ikke opp kruttet da?» sa jeg. «Nei, jeg bare trækker ned det jeg får plass til»

sa Solvang`n. Og inntil i dag har ingen skytbar elg overlevd posten til Solvang. «Tenk om vi en dag fikk tildelt fel-lingstillatelse på markedsliberalister?» sa jeg.

«Det hadde fan` ikke gjort noe og tynna ut bestanden,» sa Solvang og henviste til strømregninga.

SJ FDSI PÅBÆT

Dette er Schindlersk og betyr Skitt jakt for de som ikke er på bærtur.

Unik mulighet for rett person
Veletablert konsultentselskap i heisbransjen vurderes solgt.
Selskapet har stabil kundemasse.
HS Consult AS er et, gjennom mange år,
innarbeidet firma med solid kundeportefølje
(80% i Oslo og sentrale østlandsområdet).
Firmaet opplever kontinuerlig økende etterspørsel.
Virksomheten har de siste tre år hatt en gjennomsnittelig
omsetning på 2,8 millioner med 2 fast ansatte.
Bedriften har 20% av kundegrunnlaget som
kontraktfestede avtaler og meget god inntjening.

Eierne er åpne for fleksible overgangsordninger.

Kontakt: Rolv T. Brenna
Brenna Kompetanseutvikling AS
Billingstadåsen 7
1396 Billingstad
Tlf: 924 291 91

Geir Løkke

The New Boss

Tor Erik Lundberg

For ikke så veldig lenge siden så var det de organiserte som regjerte i Amerika. I 1950 var en av tre organiserte. Men i dag mister fagforeningene taket. Nå er en av ti amerikanere medlem av en fagforening.

Andy Stern er mannen som sier han vil vekke liv i fagforeningene, og få millioner av mennesker ut av fattigdom. Andy Stern er president i SEIU, «The Service Employees International Union», den nest største fagforeningen i landet. (De serviceansattes internasjonale fagforening)

Med sitt talent for rekruttering av nye medlemmer blir Andy Stern beskrevet av CBS som den viktigste fagforeningslederen i Amerika. Stern er en ny type fagforeningsleder.

Stern er langt fra en bølge med høy sigarføring. Han beskrives som mini-

malistisk. Han deltar selv på streikevakter, og ingen organisasjonsjobb er for kjedelig for 55 år gamle Stern. Selv utdeling av løpesedler og å ta telefoner er jobber som han påtar seg.

Stern har gjort SEIU til den fagforeningen i landet som vokser mest. Når han får spørsmål om hvorfor nitti prosent uorganiserte skal bry seg, så svarer Stern: «Når fagforeningene var store, reiste de alle opp. Se hva som skjer i Amerika. Gapet mellom de rike og resten av befolkningen vokser så fort at selv Alan Greenspan sier at det truer demokratisk kapitalisme». (Greenspan er økonom, og tidligere sentralbanksjef)

Stern har troen på at fagforeninger er det viktigste grepet mot fattigdom. Og hans største motivasjon er å få de lavtlønnede arbeiderne inn i middelklassen.

SEIUs medlemmer er for det meste spansktalende, kvinner, minoritetsgrupper og innvandrere.

Bare ved å gå fra dør til dør i Illinois, klarte SEIU å organisere 49 000 kvinner. Etter 10 år med rekruttering aksepterte Illinois å inngå en avtale som sikret kvinnene 35 prosent lønnsforhøyelse og helsetjenester for de tre neste årene.

«Jeg tror jeg kommer til å vinne Nobelprisen fordi jeg tror at jeg kan bevise at Ronald Reagan og George Bush tar feil. Velstand kommer ikke av seg selv», sier Stern.

En av SEIUs største triumfer er økningen av lønna til vaktmestere.

Vaktmestere som Emmanuel Tanis, som jobber i et offentlig bygg i New York, er medlem av SEIU. Med overtid, tjente Emmanuel Tan \$ 53 000 i fjor.

På spørsmål om hva han tror han ville tjent dersom han ikke var fagorgani-

sert svarer Tanis: «At han ikke ville tjene noen ting...»

Mens han sloss med nebb og klør for servicearbeiderne, klager kritikerne over at Stern viser liten omtanke for arbeidsplasser i industrien. En av de største påstandene er at han skal være villig til å gi opp de jobbene som er forlatt til globalisering. På dette svarer Stern: «Jeg tror jeg må det...»

Så da er dette noen andres problem? «Nei, jeg tror man kjemper for å holde ut, akkurat som vi sloss hver gang en arbeidsgiver ønsker å legge ned et sykehus. Toget har gått for de globaliserte, og flere vil følge etter. Og spørsmålet er; hvordan få amerikanske arbeidsplasser som fortsatt er i landet, til å bli verdsatt og belønnet.

«Change to win»

Stern har 10 år bak seg som leder for AFL-CIO *, der han argumenterte med at organisasjonen hadde en feil prioritering. Han var frustrert over at så mye penger gikk til å støtte politiske kandidater, istedenfor å bruke pengene til å rekruttere nye medlemmer.

Så forrige sommer gjorde Andy Stern det alle trodde var utenkelig. Han tok med seg seks millioner arbeidere ut av AFL-CIO, kuttet organisasjonen med 40 prosent og startet en ny organisasjon som ble kalt «Change to win». AFL-CIO måtte kutte budsjettet med 25 prosent.

Hvis du hadde blitt og kjempet fra innsiden, ville ikke fagbevegelsen da hatt større makt? «Jeg har prøvd alt i løpet av de 10 årene. Det eneste som endret seg var at amerikanske arbeidere kom dårligere ut av det. Det er ikke den slags fagbevegelse folk skal måtte behøve å være medlem av.»

Han sier at verden forandret seg, men fagbevegelsen fulgte ikke med og rakk ikke frem. En helt ny industri vokste frem i Silicon Valley foran øynene våre. Nye arbeidsplasser kom til, men vi kom aldri dit. Du kan ikke sitte stille, sier Stern.

Han refser fagforeningsledere som kjøper rundt med egne sjåfører og vanker sammen med demokratiske senatorer.

Stern kjører aldri Limo.

Han er skilt, og bor i en leilighet sammen med sin tenåringsønn. Stern var for tre år siden gjennom en personlig tragedie som endret hans liv; Dødsfallet til hans trettenårgamle datter. «Jeg visste ikke hvordan jeg skulle leve meg gjennom det.»

Han er annerledes nå. Ikke så bekymret for hvem han vil fornærme. Han har fått tilbake styrken til å snakke ut.

Etter at SEIU-organiserte telefonoperatører førte fem streiker mot «HMO Kaiser Permanente», fikk han resultater. Det ble inngått kompromisser som ville gi bonuser til de organiserte telefonoperatørene hvis de kortet ned pasienttelefoner. En avtale designet for å hjelpe Kaisers styre med kostnadene. Dette gjorde fagforeningsleder Rose Ann Demor, leder av «California Nurses Association» rasende.

«Vi snakker om de som setter sine egne interesser foran pasientenes interesser, bare så de kan få mer penger. Vi burde ikke sette arbeiderne i denne posisjonen. Verken nå eller siden», sier Demor

Andre fagforeningsledere har inngått kompromisser med firmaene, som i bilindustrien. Men Demor sier at Stern har gått for langt for å prøve å være kamerat med næringslivet.

«Det Andy Stern i utgangspunktet har gjort er å henvende seg til firmaene for å bli en slags strategisk hjelper for dem, og han styrker dem og legaliserer det de gjør mot arbeiderne.»

Kritikerne hevder at du ikke kan stille opp for arbeiderne hvis du er for opp-tatt av å inngå kompromisser?

«Medlemene av fagforeningene får helseforsikring mens andre mister det. Medlemmene av vår forening får lønnsforhøyelse når andre ikke får det. Suksessen må dømmes ut fra hva medlemmene av foreningen oppnår», svarer Stern.

Wal-Mart

Sterns kritikere kaller han arrogant og uhøflig. Men Stern er også en «fighter» som vil bruke harde skyts mot firmaer som Wal-Mart. Ingen andre får frem mer sinne hos Stern enn Wal-Mart.

Stern hevder han ikke vil prøve å organisere de Wal-Mart ansatte, i hvert fall ikke ennå. Han vil at detaljhandleren skal betale for det han mener er verdig sykeforsikring. Så i fjor brukte han millioner av penger for å få igjennom en lovgivning i Maryland som presset Wal-Mart til å bruke 8 prosent av lønningspengene på helsetjenester. Nå er han etter Wal-Mart i 30 andre stater..

«Her har vi et av de største firmaene i Amerika. Det firmaet med mest profit i historien, og når arbeiderne blir syke i kveld og de ender opp på et sykehus, er det 50 prosent sjanse for at de ikke har sykeforsikring. Og det resulterer i at du og jeg må betale for deres helsetjenester med våre skattepenger.»

Wal-Mart avviser Sterns påstander om at bare halvparten av alle ansatte har helseomsorg. I en kunngjøring sier Wal-Mart at hvis du medberegner de som er dekket av ektefelles eller foreldres forsikring, eller Medicare (Subsidiert sykehjelp for de over 65 år), så er 75 prosent dekket av helseomsorg/sykeforsikring.

Wal-Mart er verdens største selskap innen detaljhandel med en omsetning i 2005 tilsvarende over 285 milliarder USD. I Mexico opererer selskapet gjennom datterselskapet Wal-Mart de Mexico S.A. Eierandelen til Wal-Mart i Wal-Mart de Mexico S.A. er omlag 62 %. Wal-Mart driver forretninger og kjøpesentre under navnene Wal-Mart Stores, Supercenters, Neighborhood Markets og Sam's Club. Selskapet selger produkter innen blant annet klær og skotøy, matvarer, husholdningsutstyr og elektronikk. Wal-Mart profilerer seg med å selge produkter til lave priser og har utsalgssteder i USA, Canada, Argentina, Brasil, Tyskland, Mexico, Korea, Storbritannia og Puerto Rico. Selskapet driver også salgsvirksomhet i Kina. Wal-Mart importerer produkter fra 70 land over hele verden. Wal-Mart er beskyldt for å drive sin forretningsvirksomhet på en måte som bryter med internasjonalt anerkjente standarder for menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter, både gjennom sine leverandører i en rekke land i Asia, Afrika og Latin-Amerika, og i sin egen virksomhet. Det foreligger et

omfattende materiale som tyder på at Wal-Mart gjennomført og systematisk opererer slik at det benyttes mindrerig arbeidskraft i strid med gjeldende internasjonale regelverk, at arbeidsforholdene hos mange av leverandørene er farlige eller helseskadelige, at arbeidere presses til å arbeide overtid uten kompensasjon, at selskapet systematisk diskriminerer kvinner når det gjelder lønnsforhold, at alle forsøk på fagorganisering blant selskapets ansatte stanses, at det i en del tilfeller benyttes urimelig avstraffing og innelåsning av arbeidere.

En talsperson for Wal-Mart er sitert med følgende uttalelse om ansatte som ønsker å organisere seg: «Our philosophy is that only an unhappy associate would be interested in joining a union ... so that's why Wal-Mart does everything it can to make sure that we are providing our associates what they want and need». Offisielt har Wal-Mart en «open-door policy» overfor sine ansatte, dvs. at ansatte fritt kan ta opp spørsmål og problemer med ledelsen. Dette er av selskapet anført som en grunn til at fagorganisering ikke er nødvendig. Ved ingen av Wal-Marts omlag 3,600 forretninger i USA er de ansatte organiserte, og det samme gjelder i Canada. Det er rapportert at Wal-Mart er innklaget for USAs National Labor Relations Board for å ha brutt føderal lov ved å oppmuntre ansatte til å angi kollegaer som ønsker å organisere seg. Det hevdes at selskapet aktivt søker

å identifisere og motarbeide ansatte som ønsker å organisere seg. En rekke nyhetsmedier, blant andre Wall Street Journal, har også omtalt Wal-Marts tidligere vice-president Thomas M. Coughlins såkalte «union project» som omfattet bruk av selskapets penger for å motarbeide dannelse av fagforeninger og betalinger til ansatte for å videregjøre informasjon om ansatte som prøver å danne slike.

Flere av Wal-Marts interne selskapsdokumenter, hvorav en bok med tittelen «Wal-Mart: A Manager's Tool Box to Remaining Union Free», er gjort til gjenstand for en avgjørelse i Canadas høyesterett, hvor retten har pålagt selskapet å overlevere boken til arbeidsmyndighetene i Saskatchewan-provinsen. Boken omtaler selskapets ledere som «the first line of defence against unionization». Boken beskriver videre hvordan ledere skal kontakte selskapets «union hotline» når de mistenker at ansatte vil organisere seg. Wal-Mart har nektet å utlevere boken til canadiske myndigheter under henvisning til at den er et internt dokument ment til bruk i USA og har aldri vært brukt i Canada.

Erobre verden

Det er ikke nok for Stern å gyve løs på den største detaljhandleren i Amerika, nå vil han erobre verden. Som en stor bedrift så vil han globalisere – rekruttere utenfor grensene. Han har flyttet organisasjonen inn i ni nye land.

Så du sier: «Workers of the world unite,

noe som høres ut som Karl Marx. Er dette ditt slagord nå?»

«Kommunismen er død! Men sannheten er at frasen betyr mye, når arbeidere i London og USA har de samme arbeidsgiverne», svarer Stern.

Vaktmestere i London som Stern samler seg om arbeider fra GBM, et rengjøringsbyrå forlagt i London. Stern forteller at GBM's amerikanske avdeling, «Pritchard Industries», betaler sine organiserte vaktmestere i New York opp til \$ 20 i timen, dobbelt så mye som GBM's uorganiserte rengjørere i London tjener.

Hvor lang tid tror du det tar før de kommer til New York og sier: «hvorfor betaler vi så høy lønn her, når vi kan betale så mye mindre lønn i London?

Hvis ikke GBM vil akseptere en fagforening i London, så vil vaktmestere, som Manuel Tanis, gå til streik i New York. Det ser ut til at arbeiderne har skjønnet det?»

«De har skjønnet at deres styrke ligger i å samle sine stemmer. Det er noe som de ansatte i bil-industrien eller andre fagforeninger ikke har skjønnet. Vi må innse at vi har en globalisert økonomi, og folk må begynne å tenke annerledes.»

AFL-CIO

«The american federation of labour and congress of industrial organizations» er en frivillig sammenslutning av 53 nasjonale og internasjonale fagforeninger.

I dag representerer organisasjonen nesten 9 millioner arbeidere. Den omfatter lærere, transportarbeidere, musikere, gruvearbeidere, brannmenn, gårdsarbeidere, bakere, bryggeriansatte, ingeniører, piloter, offentlig ansatte, leger og sykepleiere mm.

Kilder: cbsnews.com, www.odin.dep.no, www.aflcio.org

Ann-Marie og hennes mann James.

Kvinne og heismontør i USA

Oversatt av Geir Løkke

Jeg heter Ann-Marie Caparrotta og ble medlem av the International Union of Elevator constructors sin avdeling 10 i Washington. Det var den beste avgjørelsen jeg noen gang har tatt.

Jeg gikk fra jobb til jobb mens jeg prøvde å finne et yrke jeg likte. Og lykken stod meg bi mens jeg hadde en jobb som midlertidig ansatt. Jeg fikk fast ansettelse som administrativ assistent i firmaet Elevator Technology, og da var det gjort, jeg forelsket meg i faget. Jeg flyttet fra jobben bak skrivebordet til en jobb som omreisende heismekaniker. Jeg visste ikke en gang at heismekaniker fantes,

og det var en så flott jobb som kombinerte alle de forskjellige elementene innen fagområdet inn i et yrke. Jeg var ikke klar over hvor heldig jeg var den dagen jeg fikk denne jobben.

Etter at jeg ble medlem og begynte på skole samme året, jobbet jeg som helper på sørvis. Og jeg var imponert over disse menn og hva de kunne utføre. Vi kunne entre et maskinrom fylt med all slags utstyr, klaprende releer og hvinnende generatorer, og mekanikeren kunne stille og rolig plukke ut et printkort fra apparatskapet, og vips, så var det i orden! Jeg ville bli som ham! Jeg tenkte at

denne jobben trives jeg virkelig i og at jeg var heldig som kunne være en del av dette faget. Etter år med skolegang i National Elevator Industry Education Program, og etter å ha flyttet over fra jobben som helper på sørvis til helper på anlegg, med sjauing av føringer maskiner og annet utstyr for hånd, var jeg klar til å ta eksamen.

Så, i 1990, bestod jeg NEIEP-prøven og ble mekaniker. Jeg jobbet på et råbygg en stund før jeg fikk min første sørvisjobb. Jeg startet med en sørvisrute med 100 heiser, som senere ble kuttet ned til 75, alle i District of Columbia. Jeg var i

himmelen! Så kom tider med budsjett-kutt og oppsigelser. Jeg var en av de som mistet jobben. Vi hadde over 100 arbeidsløse på 90-tallet, og jeg satt på verktøykassa i over 8 måneder før det endelig ble ledige jobber. Jeg fikk da jobb innen modernisering. I denne tiden bestemte jeg meg for at jeg ville engasjere meg mer i fagforeningen, og i 1994 stilte jeg til valg i styret og vant.

Jeg satt i styret i 5 år, mens jeg samtidig jobbet som kasserer i vår sykdoms- og skadeavdeling, mens jeg så vår forening forandre seg til det bedre. Og i løpet av den tiden ble det ledig arbeid innen ny-anlegg. Jeg hadde lyst til å få meg jobb som mekaniker i Otis Elevator, som er et av de beste firmaene jeg har jobbet for. Lykken var på min side igjen. Jeg jobbet

for Otis i over 6 år, inntil jeg ble gravid med min datter.

Jeg har nå vært medlem i avdeling 10. i over 20 år og har jobbet innenfor mange aspekter i faget. Noen problemer har det vært i forhold til formenn og andre folk i jobbsituasjoner, men som med alt annet må du fronte dem, være ærlig mot deg selv og gjøre jobben din så godt du kan. Jeg vil ikke ha forandret noe. Jeg har trivdes i jobben min, og selv nå, mens jeg for tiden er hjemme med min datter, har jeg fremdeles fingra borti faget ved å jobbe med internettsiden vår (www.iuec10.com). Jeg kan knapt nok vente på å komme tilbake til jobben og bli møkkete på henda.

Å være borte fra faget er å savne faget.

Søsterlig hilsen
Ann-Marie Caparrotta

Polsk jobbsøking

Av Redaksjonen

Rundt halvparten av alle polakker mellom 18 og 24 år vurderer å forlate Polen i løpet av de par neste år for å finne seg en godt betalt jobb i utlandet. Det samme vurderer rundt 20 % av alle voksne polakker, viser en undersøkelse i avisen Gazeta Wyborcza.

54 % av alle polakker har et eller flere familiemedlemmer som allerede har fått seg jobb i utlandet etter at Polen blei medlem av EU i 2004.

SØK, PRO, KPR, UTF, KUT

Tor Moen harselerer med en Schindlerdirektør som tydelig hadde krydret sitt foredrag med forkortelser, noe jeg synes var helt på sin plass. Men problemet er at vi trenger ikke å gå til Schindlerdirektører for å oppleve språklig fordumming, for vi trenger ikke å gå langt for å oppleve den, skal vi si uvane?

Det er dott com meg her og forkortelser der. Skal vi diskutere GOF, så diskuterer vi også SØK, PRO, KPR, UTF og KUT. Skal vi i departementene eller direktoratene så er spørsmålet om vi skal i KAD, KRD, DSB eller PT. Der skal vi diskutere FKE, DLE. Diskuterer vi fagopplæring så går det i VG1-2-og 3, RFA og SRY. Diskuterer vi forskrifter er det CEN eller ISO osv.

Ja selv sportskommentatorene er nå i gang å forkorte fotballag fra Rosenborg til RBK og Tromsø til TIL.

Kanskje vi skulle starte med oss selv?

Tor Sundby
(red. anm: TS i HMF, BRG)

LT Company

Geir Løkke

LT Company in action!

«Demontøren» står her med joggeskoene sine trygt plassert på toppen av en 3 meter høy motvekt. Det var ingen stige opp til arbeidsplattformen, som i dette tilfellet er ei klyse med wire-tamper og -fester. I hånda har han en sveiseelektrode som han, som den fagmannen han er, bruker som skjæreapparat.

Reber Schindler har engasjert et «norsk» firma for riving av heiser og montering av plattinger, bl.a. i Pilestredet 35, Tollbugt. 27 og Politihuset (Oslo). Firmaet fikk første oppdrag av Reber allerede for nesten et år siden. Også Schindler Stahl har brukt dette firmaet, som heter LT Company og som stort sett består av polakker i tillegg til den norske eieren av bedriften, Tore Haugstulen.

Dette firma tar på seg oppdrag som for eksempel riving av heiser og oppsetting av plattinger. Ingen i bedriften har de kvalifikasjonene som skal til. Det finnes ganske strenge regler rundt oppsetting av plattinger og stillaser. Disse skal jo andre forhåpentlig kunne bruke uten å risikere livet.

Da montøren, som også er verneombud i Reber Schindler, kom for å montere heisen i Pilestredet 35, oppdaget han for det første at plattingene ikke var forskriftmessig montert. I dialogen med Entreprenøren (AF Ragnar Evensen) kom det fram at verneombudet på bygget hadde hatt en lang rekke innsigelser mot måten arbeidet hadde vært utført. Og det hadde blitt skrevet en rekke vernereporter i den forbindelse.

Grunnlaget for rapportene var bl.a.:

«Heisdemonterer stod på heisskinne, ca. 3m over gulv og brukte skjærebrenner under seg. Han hadde ikke pers. selesikring, og brannslukningsapparat var hele ikke til stede...»
(se bildet)

Arbeidet blei da stoppet av verneombudet på bygget.

«Heisdemontertør sto på en liten platting i heissjakt. På denne var det satt to stiger som han klatret på uten sikring...»

Også da ble arbeidet stoppet av verneombudet.

«Under rengjøring av heissjakt, ble det ikke brukt støvmaske. Det ble også brukt kost, noe som er et brudd på Rent Bygg reglene.»

Arbeideren ble tilsnakket, byggherren tok det videre opp med LT Company, og «strammet opp Reber Schindler»

Dette var bare tre av innsigelser AF Ragnar Evensen hadde hatt mot LT Companys arbeidsmetoder.

Plattingene ble satt i stand av LT Company, etter å ha kommet tilbake 5-6 ganger.

I Tollbugt. 27 hadde LT Company også satt opp plattinger. Her var det bl.a. brukt gamle materialer med defekter. En rekke steder var det også satt i kiler for å kunne stemple opp tverrbjelkene som ikke var lange nok, i festene sine.

Det ble der lagd en rapport av Rebers verneombud, i samarbeid med en formann fra Reber.

Noen av punktene var:

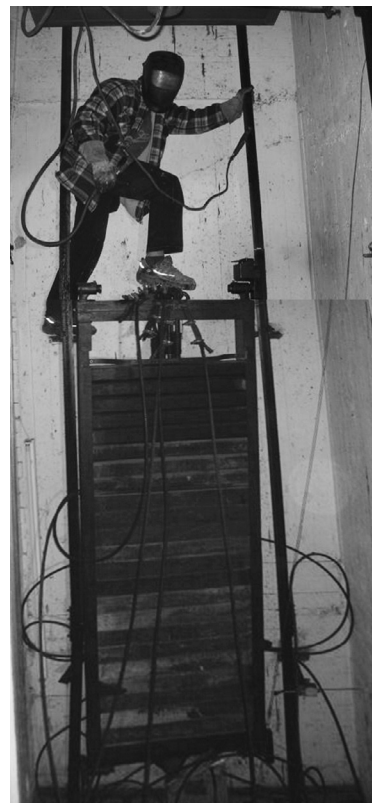
- Feil merking
- Løse sko
- Skisser og beregninger manglet
- Bruk av forskjellige stålvinkler på undersiden av bærebjelke, av forskjellige kvaliteter.
- Bruk av stålvinkler på innsiden av bærebjelke. Ikke festet utvendig, og vridning av bærebjelke mulig.
- Forskjellige bjelkestørrelser har vært brukt om hverandre.
- Midtbjelke på platting lå løst ned mot bærebjelke.
- Spiker brukt gjennom plate og ned i tverrbjelke. Minst en av tverrbjelkene sprukket.
- To heisdører åpne.

Reber Schindler krevd av LT Company at de setter bort resten av arbeidet til et seriøst firma.

Verneombud i Reber Schindler har prøvd å stoppe LT Company sitt arbeid i Politihuset på Grønland. Reber Schindler krever av LT Company at de kommer med dokumentasjon på at de er kapable til å utføre videre arbeid. Hvis ikke vil Reber Schindler avslutte forholdet til firmaet.

Det er kanskje ikke alltid lurt å gå for de laveste anbudene!

Når det gjelder plattingene, så ble de satt i forskriftmessig stand av et seriøst firma Reber Schindler engasjerte.

LT Company in action!

«Demontøren» står her med joggeskoene sine trygt plassert på toppen av en 3 meter høy motvekt. Det var ingen stige opp til arbeidsplattformen, som i dette tilfellet er ei klyse med wire-tamper og -fester. I hånda har han en sveiseelektrode som han, som den fagmannen han er, bruker som skjæreapparat.

Sosial dumping på Kone

Roger Østby

- * Fra bedriftens side ble det i en bisetning opplyst at fire kroater skulle komme til Norge (drøftelser ble det kalt).
- * Utenbystillegg var ingen selvfølge- lighet før klubben blokkerte for de innleide kroatene til Bjørnsonskvar- talet i Moss.
- * Ledelsen i begge land bekreftet avtalt lønn, men de innleide kroat- ene kunne/ville ikke bekrefte noe som helst. Utdrag av lønsslipp, som er den eneste dokumentasjon som er troverdig, har vi ikke mottatt fra KONE.
- * Disse ble siden flyttet til Oslo uten at dette ble drøftet med montørklub- ben og et lag ble satt til selvstendig montering i Ankerveien ved Bogs- tadvannet, uten offentlig godkjen- nelse fra Direktoratet for samfunns- sikkerhet og beredskap (DSB), som fortsatt ikke er besvart.
- * Spise og skifteforhold her var en selsom opplevelse.

Hvorfor tilsidesetter ledelsen Ko- neavtaler og lokal enighet ang. innleie? Arbeidstilsyn og lokalt verneombud ble koblet inn, og saken behandles lokalt i AMU. Avtale om innleie er oversatt til kroatisk.

Heisen i Ankerveien er i skrivende stund ikke overlevert HK.

Hvordan Verneombudet opplever situ- asjonen:

Jeg vil først si litt om meg selv.

Jeg heter Roger Østby, er 27 år og har jobbet i Kone i nesten 9 år. Jeg jobber på nyanlegg i Oslo, noe jeg har gjort hele tiden. For ca. 3 år siden tok jeg på meg vervet som verneombud på nyanlegg. Dette gjorde jeg fordi sikkerhet er noe jeg tar veldig seriøst. Og jeg vet det er mye slurv og snarveier ute og går.

Jeg ble kontaktet av en kollega angående et anlegg han hadde sine tvil om. Han hadde hørt at to kroater jobbet alene der uten tilsyn av godkjent norsk heismontør. Dette syntes jeg hørtas merkelig ut, så jeg tok en tur ut til den aktuelle byggeplassen. Førsteintrykket av byggeplassen, om den kan kalles det, var alt annet en positivt.

Byggeplassen var ikke avstengt. Det dreier seg om en seksmannsbolig som lå midt i et boligfelt. Her kan barn når som helst gå og leke på byggeplassen. Balkonger som ble brukt som ankom- stveier hadde ikke montert rekkverk, så her kunne man gå rett utfor. Det fantes heller ingen form for skiftebrakker eller toalett. Men de som jobbet der «kunne jo bare gå ned til Bogstad camping». (ca 1 km unna)

Selve heissjakt var ikke malt, men «lakkert», slik at den var mørk som be- tong oftest er. Det var ikke montert lysstoffarmatur, men små lamper. Sja- kta var så og si helt mørk. Og her sto det to stykker og jobbet.

Det ble bestemt at en representant fra

arbeidstilsynet skulle komme og møte meg dagen etterpå. Vi fikk også ansvarlig byggherre til å møte opp.

Dagen etter møttes alle parter på byggeplassen. Her var det ingen hjelp å få. Det var kun vi heismontører som var vanskelige. Jeg tror eksakt sitat var: «heismontører er noen forbanna kvin- nfolk». Og slik gikk hele samtalen. De hadde ingen forståelse for at vi trengte et sted å skifte og spise. Ingen av de an- dre på plassen klagde jo. (Ingen av dem var fra Norge)

Hadde det ikke vært for at de to kroat- ene som jobbet der uansett skulle hjem, hadde jeg selv sendt dem hjem. Disse forholdene var ikke i nærheten av bra nok. Her var alt det verste samlet på et og samme anlegg.

Det jeg som montør i Kone sliter med i ettertid, er at det i det hele tatt ble sendt folk til byggeplassen, og det som gjør hele saken så mye verre er at de to montører fra Kroatia ble sendt til plas- sen. For det første har de ikke godkjente papirer til å jobbe selvstendig i Norge. For det andre var dette to stykker som ikke sier ifra om forholdene er dårlige. De var bare glade for å kunne skrape sammen noen ekstra kroner ved å jobbe i Norge. Jeg lurar på hva Kone hadde sagt og gjort om det hadde skjedd en ulykke på plassen?

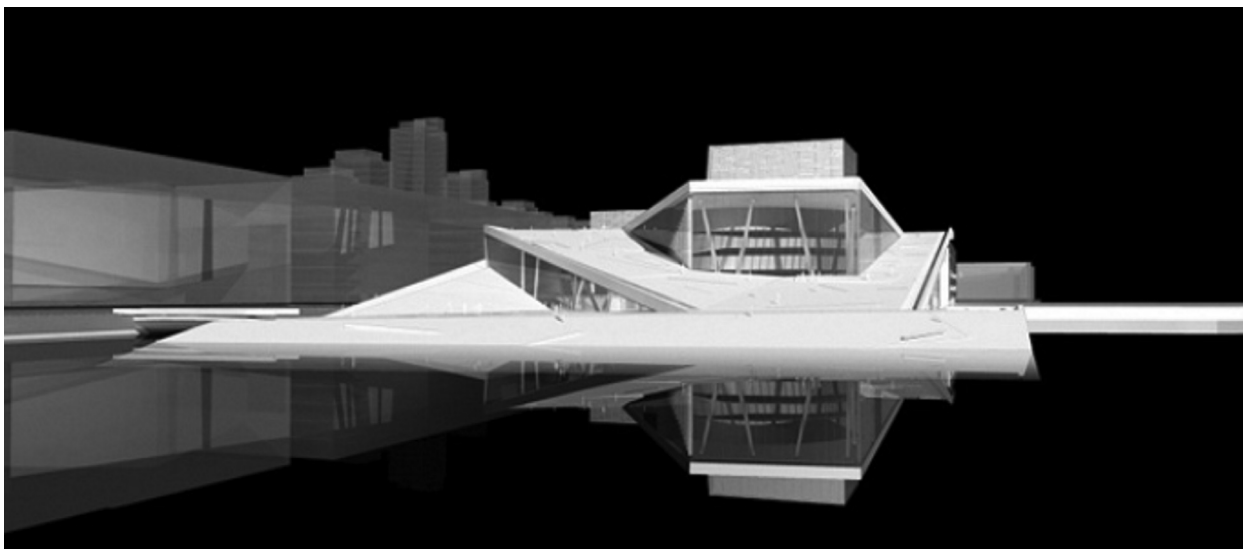
Til slutt vil jeg bare si at jeg trives i Kone. Det har vært en veldig fin ar- beidsplass. Men når ting som dette skjer blir jeg skuffet over ledelsen i Kone. Jeg håper dette aldri vil gjenta seg. Og jeg håper de personene det gjelder selv for- står hva de driver med.

Spiseplass i Ankerveien, garasjer kan brukes til så mangt!

Svart arbeid, sosial dumping og opera

Geir Løkke

Er det mulig for et firma å sikre seg mot useriøse underleverandører? Ja, det mener hvert fall Statsbygg. Under er noen punkter hentet fra kontrakten mellom Statsbygg, som byggherre, og entreprenøren AF i forbindelsen med byggingen av det nye Operahuset i Bjørvika. Ordnete lønns- og arbeidsforhold samt å unngå svart arbeid underoppfølgingen av Operaen er målt.

I forbindelse med EL & IT sin samarbeidskonferanse i Oslo 13-15 september, holdt Roar Bjordal innledning rundt de tiltak Statsbygg hadde tatt mot sosial dumping i Bjørvika.

I tillegg til punktene under, fortalte han om andre tiltak:

Total inngjerding av anleggsplassen, vakter, Id-kort, uanmeldte besøk av Skattevesenet, Arbeidstilsynet og Politiet, og ikke minst samarbeidet med fagbevegelsen. På anlegget har det vært en LO-koordinator, helt fra første spadetak.

Her er noen av punktene, hentet fra kontrakten mellom Statsbygg og AF

* Arbeidet skal utføres av entreprenøren og dennes ansatte i tjenesteforhold. (Evt. underentreprise)

* Forutsatt at all arbeidskraft er lovlig og følger gjeldende lover og forskrifter. Forskrift om allmenngjøring av tariffavtaler.

* Avtale om underentreprise med enmannsforetak eller anvendelse av innleid arbeidskraft må være oppgitt og begrunnet i tilbudet og godkjent skriftlig.

* Statsbygg nektelse av å godkjenne entreprenørens valg av underentreprenører gir ikke entreprenøren rett til godtgjørelse for de merkostnader dette måtte påføre ham.

* Entreprenøren skal til enhver tid kunne dokumentere at den anvendte arbeidskraft oppfyller kontraktens bestemmelser. Dokumentasjonsplikten omfatter også underentreprenøren.

* Statsbygg kan kreve dagmulkt dersom entreprenøren selv eller noen av hans underentreprenører ansetter ulovlig eller ikke kontraktsmessig arbeidskraft og forholdet ikke er blitt rettet innen en frist gitt ved skriftlig advarsel.

* Mulkten løper fra fristens utløp til forholdets opphør.

* Mulkten skal utgjøre 1 promille av kontraktssummen.

* Ved konstatert brudd på ovenfor nevnte bestemmelser, og entreprenøren ikke har rettet feilen innen fristens utløp, kan Statsbygg heve kontrakten.

Så mulighetene er der, hvis viljen er der. Klarer en så stor byggherre og gjør en slik avtal med et så stort entreprenørfirma, i forbindelse med et så stort prosjekt, så burde vel muligheten for at et heisfirma kunne ha sånn noenlunde kontroll på det som skjer innenfor en stakkars heissjaks fire vegger være til stedet?

Men igjen; De forutsetter vilje til å være med på å holde bransjen vår seriøs, i stedet for å profitere på dårlige lønns- og arbeidsvilkår samt dårlige arbeidsforhold hos underleverandører som gir blaffen i helse, miljø og sikkerhet.

Nye lærlinger på OPPHEI

Mandag 4. september var første skoledag for de nye lærlingene på Opplæringskontor for heisfaget. Det har nå startet 24 nye lærlinger, noe som er ny rekord. Den forrige rekorden er fra 1999. Det året startet 22 opplæring.

Opphei har hatt i alt 150 lærlinger som har vært igjennom opplæring ved senteret, og de nye 24 kommer i tillegg.

Ekstra gledelig er det at antall kvinner i faget nå har økt med hele 100 %. En imponerende økning sånn over natta!

Denne gjengen var veldig stille og lydige av seg. Redaksjonen regner at det forandret seg allerede etter lunsj.

Stian	Minothi	Reber Schindler	Oslo
Christian	Knudsen	Reber Schindler	Oslo
Aleksander Gulbrandsen	Norr	Reber Schindler	Oslo
Andre	Berntsen	Reber Schindler	Oslo
Joakim Bøasæter	Jæger	Reber Schindler	Trondheim
Ole Morten	Pedersen	Reber Schindler	Trondheim
Jørgen Marius	Jensen	Thyssen	Oslo
Thomas	Hellstrøm	Thyssen	Oslo
Christian	Mæland	Thyssen	Stavanger
Morten	Malum	Thyssen	Trondheim
Magnus Farstad	Perkunder	Schindler Stahl	Oslo
Erik	Hagen	Schindler Stahl	Oslo
Jan	Kristoffersen	Otis	Oslo
Kristoffer Ramstad	Warhuus	Otis	Oslo
Ole Petter	Larsen	Otis	Oslo
Christoffer	Skogheim	Otis	Oslo
Linn Kamilla	Lindberg	Otis	Trondheim
Petter Skaug	Halse	Kone	Oslo
Glenn	Jølstad	Kone	Oslo
Thomas Aleksander	Birkaas	Kone	Bergen
Kristoffer	Vik	HK-Service	Bergen
Stian Vikne	Dagestad	HK-Service	Bergen
Kjell Olav	Asgrims plass	Melbye	Oslo
Espen Norman	Paulsen	Heis-Tek	Oslo

Landsmøte i EL & IT-forbundet 9. – 12.november

Bjørn Tore Egeberg

Det er landsmøte i høst. Det er distriktene i EL & IT-forbundet som velger landsmøt-edelegater. Oslo/Akershus velger 21. september, og her vil sannsynligvis en eller flere heismontører bli valgt. Roar Strand er valgt som delegat fra Trøndelag. Ellers er det muligheter for at Heis kommer med i delegasjonene fra Rogaland og Hordaland.

Heismontørenes Fagforening har som vanlig vært aktive til å sende inn forslag. Heismontøren presenterer noen av forslagene her, og tenker høyt om bakgrunnen for forslagene og betydningen av å få et vedtak på landsmøtet.

Rett til streik mot sosial dumping

KAMP MOT SOSIAL DUMPING

Sosial dumping er det mest alvorlige angrepet på arbeidsfolk i mange fag og bransjer. Mest kjent er dårlig arbeidsmiljø og underbetaling for østeuropeiske arbeidere. Men sosial dumping blir også mer og mer utbredt mot norske arbeidere. Mange arbeidsgivere som sysselsetter ungdom opererer også med systematiske brudd på arbeidsmiljøloven. I slike bedrifter er det ikke lønn under sykdom i arbeidsgiverperioden, ikke overtidbetaling og ikke ordna forhold med arbeidsdager og fridager. De mest kriminelle trekker «skatt» fra arbeidernes lønn uten å innbetale til kemneren.

Så langt er mye oppnådd i kampen mot sosial dumping: EL & IT forbundets streik på heisoverenskomsten fikk satt saken på den politiske dagsorden, angrepene på Arbeidsmiljøloven ble slått tilbake, tariffavtaler er allmenngjort og noen forbund har vunnet fram med forbedringer av tariffavtalene sine. I forhold til trusselens alvor er dette likevel langt fra nok. Fagbevegelsen må bruke kraftigere lut for å slå tilbake sosial dumping. I første rekke er det behov for en endring av arbeidstvistloven, som gjør det lovlig

å gå til konflikt i bedrifter som bruker sosial dumping. Videre er det viktig å sikre retten til blokade av slike bedrifter.

EL & IT forbundet vil jobbe aktivt innad i LO for å samle støtte for å bruke kampmidler mot sosial dumping. Forbundet vil også foreslå at LOs sommerpatrulje blir utvidet til en helårpatrulje. Og forbundet vil kreve økte ressurser til Arbeidstilsynet, øremerke til tilsyn på arbeidsplassene.

EL & IT forbundets lokale ledd vil jobbe aktivt for å verve utenlandske arbeidere på korttidsoppdrag i Norge. Det utformes en ordning der disse kan organisere seg med lavere kontingent enn ordinært, og uten forsikringsordningene.

Dette forslaget er en oppfølging av kampen mot sosial dumping. Det viktigste med å få vedtatt dette forslaget er at forbundet forplikter seg til å jobbe for at det skal bli lov å bruke kampmidler som streik og blokade. For deler av forbundet er forslaget radikalt, men vi har tro på at et flertall i landsmøtesalen ser problemet med sosial dumping, og ønsker å få fagbevegelsen på offensiven.

Gjøre det lettere å organisere utenlandske montører

Vedtektene §1.23 Medlemskap for utlendinger

Tillegg: Avdelinger og fagforeninger kan ta opp utenlandske arbeidstakere på korttidsoppdrag i Norge som medlemmer hos seg. Alle ledd i forbundet bistår disse i faglige spørsmål på lik linje med andre medlemmer. Forsikringsordningene inngår ikke i medlemskapet deres. Kontingenten for denne typen korttidsmedlemskap fastsettes av forbundet.

Det er viktig å organisere utlendinger som jobber i Norge. Uansett om de er leid inn i norsk firma eller om de job-

ber for et firma fra hjemlandet. Men i dag er døra inn til forening og forbund trang. Det er ikke lett å verve folk som må betale kr. 356,- i måneden for forsikringer som i all hovedsak ikke dekker dem. Kontingentnivået er også et problem, og det haster å gjøre avtale med bedriftene om at kontingent for innleide skal trekkes og innbetales av bedriften som leier dem inn. Mange av utlendingene får oppgjør i hjemlandet, så de vil ikke ha nok kontanter til å betale kontingenten med når de er her. En norsk giroblankett er vel også ganske ugjennomtrengelig for en polakk.

Legg ned veto mot EU's tjenstedirektiv

EU-parlamentet behandlet Tjenstedirektivet 16.februar. Hensikten med tjenstedirektivet er å fjerne nasjonale regler for å oppnå fri flyt av tjenester i EU.

Etter omfattende demonstrasjoner vedtok EU-parlamentet å tone ned ordbruken om at det er reglene i selskapenes opprinnelsesland som skal gjelde ved internasjonal handel med tjenester. Det er likevel opprettholdt formuleringer som fortsatt åpner for dette omstridte prinsippet. Blant annet i artikkel 37 står det at: «det er nødvendig å avklare i hvilken utstrekning tjenesteytere omfattes av lovgivningen i den medlemsstat hvor de er etablert, og i hvilken utstrekning lovgivningen i den medlemsstat hvor tjenesteytelsen utføres, gjelder».

Dette gir dermed EU-domstolen myndighet til å avgjøre vår framtid. Historien har vist at EU-domstolen tolker regelverket for å oppnå harmonisering i føderalistisk retning.

EL & IT forbundets landsmøte er av den klare oppfatning at hvis direktivet blir vedtatt vil det undergrave arbeidsta-

kernes lønns- og arbeidsvilkår både i Vest-Europa og Norge.

Grunnen er at en tjenesteyter fritt vil kunne selge sine tjenester i et annet land ut fra reglene i sitt eget land. Dersom et polsk- eller spanskregistrert firma eksempelvis skulle vinne et anbud i Os kommune, kan de gjøre dette etter polske eller spanske regler. I praksis mener vi det betyr fritt fram for elendig arbeidsmiljø og dumping av norske standarder og dermed norske bedrifter. Tariffbestemte lønns- og arbeidsvilkår kan undergraves overalt der hvor konkurranseutsetting og privatisering legger press på arbeidstakerne når selskap må underby hverandre for å vinne kontrakter.

El & IT forbundets landsmøte vil presisere at vi ikke har noe imot arbeidere fra andre land, men vi krever at norske lønns- og arbeidsvilkår skal gjelde i Norge uansett hvilken nasjonalitet de ansatte har.

El & IT forbundets landsmøte kan ikke se at det norske samfunnet har noe som helst å hente ved å innføre dette direktivet. Vi forventer derfor at LO sentralt legger press på regjeringen i denne saken slik at Norge legger ned veto mot at EU's tjenstedirektiv skal innføres i Norge.

Stans denne hasardiøse ferden nå.

Etter flere års arbeid mot sosial dumping har vi lært at små useriøse firma bare er toppen av isfjellet. Det er systematisk politisk arbeid fra lobbyistene i Brussel for å etablere fri konkurranse på lønn på europeisk nivå. I markedsliberalistenes verden er tariffavtaler til hinder for konkurransen. Fagbevegelsen må rydde opp på byggeplassene, men vi må også slåss på den politiske arenaen. Det er bra om landsmøtet velger å være med, og det bør være gode muligheter.

Krav til regjeringa

Forbundet utarbeider krav til den rød/grønne regjeringa som bygger på følgende:

1. Fagopplæringa og EVU

- Som et strakstiltak kreves gjeninnføring av forskriften som stiller krav

til spesifikk utdanning for arbeid på elektriske installasjoner og heisinstallering

- I løpet av Stortingsperioden må en finansiering av økonomisk støtte (størrelsen må være lik 100 % lønn) til livsopphold ved etterutdanning på plass
- Fagutdanningen må styrkes og fagprøver opprettholdes. Det videreføres en nasjonal standard på opplæringa.

2. Energiloven og hjemfall

- Energilovens §§ 3.1 og 3.2 må tydeligvis gis et slikt innhold at det ikke er noen tvil om at outsourcing av entreprenørvirksomheten i energiselskapene ikke kan forekomme.
- Regjeringen må via NVE instruere energiselskaper som har oppretta egne entreprenørselskaper, eller gjør det i fremtiden, om å fusjonere disse inn i energiselskapet som har konsesjonen. Selskaper med konsesjon må drifte og vedlikeholde strømmettet ved hjelp av egne ansatte
- Energiloven av 1990/1991 må i løpet av Stortingsperioden endres slik at produksjon og overføring av vannkraft, vindkraft, bølgekraft med mer, ikke kan havne på utenlandske hender eller selges til private foretak
- Regjeringa må sikre at Hjemfallsretten opprettholdes som i dag og heller ikke endres slik at fossekrafta kan være i privat eie i 60 år før hjemfall inntreffer.

3. Tiltak mot sosial dumping og styrking av AML

- I løpet av vårsesjonen 2006 må tilfalsvalgte gis innsynsrett på lønns- og arbeidsvilkår for innleide arbeidstakere samt underleverandører.
- Dette gjelder også innføring av sanksjonsmuligheter for Arbeidstilsynet ved sosial dumping
- Sysselsettingsloven må endres i 2006 slik at forbudet mot inn- og utleie gjeninnføres slik loven var før 1999.
- Boikottloven må endres slik at boikott kan bli et reelt virkemiddel i kampen mot sosial dumping. Det må i tillegg innføres streikerett i bedrifter som foretar innleie og bortsetting av arbeid på dårligere

vilkår enn i bedriften for øvrig.

- ILO-konvensjon - 94 må ratifiseres for all offentlig virksomhet
- I løpet av Stortingsperioden må det, i samarbeid med fagbevegelsen, gjøres et arbeid for styrking og forbedring av Arbeidsmiljøloven
- Regjeringa må nedlegge veto mot EU's tjenstedirektiv

4. AFP

- Staten må garantere at AFP - ordningen opprettholdes og bære utgiftene ved en eventuell levealdersjustering. Denne garantien må gis umiddelbart, senest i tariffoppgjøret 2006, slik at usikkerheten rundt ordningen i fremtiden kan opphøre.

5. Kommuneøkonomien og offentlig velferd

- Kommuneøkonomien må styrkes - vi krever minimum 10 mrd. kroner i 2007-budsjettet
- Sosialhjelpssatsene må straks heves i tråd med SIFOs standardbudsjett (fra 4300 kr til 5840 kr pr.mnd for enslige)
- Egenandel på helsetjenester må fjernes, og tannlegetjenester må bli gratis i løpet av Stortingsperioden
- Sykehusreformen må reverseres, - sykehus kan ikke drives etter forretningsmessige prinsipper
- Skoleloven må endres slik at det ikke kan opprettes allmennskoler med fortjeneste som formål
- Det må utdannes og ansettes flere fagpersoner i skoler og helseinstitusjoner

6. Bedre vilkår for arbeidsløse

- Dagpengemottakere må få tilbake retten til 12% feriepenger av brutto beregnede dagpenger
- Karensdagene for arbeidstaker må oppheves.
- Det skal ytes stønad til helt permitterte arbeidstakere i inntil 80 uker
- Dagpengesatsene må økes til 90 % av en lønn opp til 8 G
- Arbeidsgiverperioden ved permittering settes til 3 dager
- Det legges til rette for at bedriftene ikke får noen ekstra kostnader dersom de benytter rullerende permitteringer.

7. Differensiert arbeidsgiveravgift

- Regjeringa må ta tilbake retten til å benytte differensiert arbeidsgiveravgift som et middel i distriktspolitikken

8. Nei til privatisering

- All privatisering av offentlig virksomhet stanses
- Infrastruktur som vei, vann, avløp, el-nett, telenett skal være i offentlig eie
- Naturressursene skal eies av fellesskapet og komme fellesskapet til gode
- Selskap som Telenor, Statoil, Hydro etc må kjøpes tilbake og omgjøres til offentlige forvaltningsselskap
- Statens skal benytte eierskapet aktivt slik at det kommer hele folket til gode, som eks kan nevnes: staten skal ta hensyn til et levedyktig distrikt samfunn, at ikke alle arbeidstakere kan yte 100 % etc.

En samling av gode kampsaker på den politiske arenaen. Vi håper landsmøtet setter av god tid til diskusjonen av disse forslagene. God diskusjon og klare vedtak kan sette forbundet i stand til å gjøre en god jobb. Den rød-grønne regjeringa er lettere å presse enn Bondevik-regjeringa. Det gjelder å gripe tiden, og ikke sitte passivt å vente på at politikerne skifter linje av seg sjøl.

Ungdomsrepresentanter i forbundet

Vi har sendt inn forslag om at leder av forbundets ungdomsutvalg skal ha tale- og forslagsrett på landsmøte og i landsstyret. Forbundsstyret går lenger og foreslår fast plass i forbundsstyret. Uansett utfall kan vi trygt regne med at ungdomsrepresentanten kommer til ordet i et sentralt forbundsorgan.

Mer demokrati

Vi har sendt inn flere forslag som vil styrke demokratiet i forbundet:

- Fagforeningene og de landsomfattende klubbene gis forslagsrett til landsstyret og landsmøtet
- Representanter til landsmøtet velges av fagforeninger og distrikter.

Diskusjonen på landsmøtet vil også ta for seg forslag om å gå den motsatte veien. Det er forslag om å redusere antallet folk på landsmøtet, og i forbunds-

og landsstyret. Vår erfaring er helt klart at små styrer fort blir dominert av folk som ikke har god nok kontakt med grunnplanet.

Et solidarisk forbund

Vedtektene § 1.2 Formål

Nytt punkt: Å aktivt motarbeide diskriminering på grunnlag av hudfarge, religion eller seksuell legning.

Arbeidsfolk må stå sammen, uavhengig av religion, hudfarge og seksuell legning. Dette må sies klart og tydelig i formålsparagrafen

Antirasisme og internasjonal solidaritet

Til handlingsprogrammet

Sosial dumping har blitt et internasjonalt problem. Useriøse norske arbeidsgivere tar inn polske arbeidere på dårlige vilkår for å fortrenge norske arbeidere. Useriøse polske arbeidsgivere tar inn ukrainske arbeidere på elendige vilkår for å fortrenge polske arbeidere. I flere og flere land avdekkes det forsøk på gruppeimport av asiatiske arbeidere med arbeidsforhold som best kan betegnes som slaveri.

El & IT forbundet vil legge større vekt på internasjonal faglig solidaritet for å møte denne utviklingen. Deltakelse i felleseuropeiske markeringer mot markedsliberalistiske framstøt fra EU-kommisjonen vil bli prioritert.

El & IT forbundet vil også vise solidaritet med ofrene for USAs stadig mer aggressive stormaktspolitikk. Krig, forfølgelse og stadig mer ustabile forhold tvinger millioner av mennesker på flukt, både innen sitt eget land, og til «den rike verden».

(De to kulepunktene om rasisme og tilslitsvalgte med minoritetskulturer står som før)

Samarbeid med fagforeninger i andre land blir viktigere og viktigere.....

Pensjon – forsvar AFP og ta fløten tilbake fra forsikringskapitalen

Til handlingsprogrammet om pensjon
Det politiske kompromisset om endringer i folketrygden er et stort tilbakeskritt for fagbevegelsens mål om

en solidarisk pensjonsordning. Stortingets flertallets mål om at alle skal jobbe lenger er en trussel mot alle våre medlemmer, som trenger muligheten til å kunne gå av ved fylte 62 år. Forbundet vil prioritere opp kampen for at alle kan sikres et akseptabelt livsgrunnlag og utkomme som gir trygghet i pensjonisttilværelsen. Spesielt viktig er kampen for å beholde en AFP-ordning med ytelser som i dagens ordning – også etter 2010.

En obligatorisk tjenestepensjon er innført i 2006, for å kompensere for litt av kuttene i folketrygden. Dette har blitt en gigantisk gavepakke til bank- og finanskapitalen. Beregninger viser at bedrifter vil betale like mye i gebyr som i premie når ordningen har blitt voksen. Forbundets primære mål er å føre pensjonsforpliktelsene tilbake til folketrygden. Subsidiært vil vi arbeide for at det etableres alternativer til forsikringsselskapenes rådyr ordninger. Forbundet krever at en statlig pensjonskasse åpnes for OTP-avtaler for privat sektor. Og parallelt vil vi arbeide for en lovendring som gjør det mulig for fagbevegelsen å stå som eier av pensjonsordninger og pensjonskasser.

Sist men ikke minst vil vi kreve at alle forhold rundt OTP blir forhandlings-spørsmål.

Forbundet viste motstand mot det store pensjonsranet på LO-kongressen. Det er naturlig å følge opp dette med å finne en strategi for pensjonskampen framover. Det er varsla at AFP vil bli svekket etter 2010. Å slåss for å redde AFP blir kan hende det viktigste slaget for å beholde velferdsstaten (eller det som er igjen av den). Vi håper at landsmøtet vil vedta dette med trampeklapp.

Når det gjelder vår egen pensjonsavtale 2002 – 2006 er det ingen tvil om at Vital har ansvaret for de problemene vi har fått. Men vi ønsker oss lover som gjør det mulig for fagforeningene å ha styring på pensjonsordningene. Det er mulig at denne delen av forslaget blir litt for voldsomt for landsmøtet, men det er bra å reise debatten.

Følg med 9. – 12. november

Oppskrift for sammenbrudd

Grete Gaulin

Takket være Europa og USA vil mange i Hamas ty til våpen igjen.

Da Hamas tok valget å gå fra en terrorgruppe til et politisk parti, var det klart at kostnadene kom til å bli høye. Noe av det de kunne vente seg, var intern splittelse og strid, samt sviende kritikk fra islamistiske miljøer som oppfattet avvæpning og ansvarliggjøring som knefall for den israelske okkupasjonsmakten.

De gjorde det likevel. I januar i år vant de valget med god margin, og startet arbeidet med å gi palestinerne en ikke-korrupt regjering som hadde folkets ve og vel for øye – med eller uten deltakelse fra Fatah.

Det de ikke hadde ventet seg, var straffereaksjonene fra Europa og USA. For var det ikke nettopp den vestlige verden som hadde krevd av islamistene at de måtte delta i den politiske prosessen?

Få uker etter seieren var det klart at Hamas ville bli møtt av politiske krav som hadde mangedoblet seg på veien, og en økonomisk boikott som truet med å slå Palestina konkurs. Et halvt år og to kriger etterpå er det like klart at Europas og USAs politiske linje i Midtøsten har framprovosert en krise ingen i dag aner utfallet av.

Kravene mot Hamas kom i mange former. De viktigste var at islamistene måtte renonsere på all vold, akseptere tidligere fredsavtaler og anerkjenne Israel. Det var på mange måter et legitimt krav. Men det kom på helt feil tidspunkt. I Hamas hadde Israel fått en partner som kunne leve sammen med sin historiske fiende, men som ennå ikke var rede til å oversette denne pragmatismen til folkerettslig formalisme.

Kort sagt hadde det åpnet seg et vindu der palestinerne og israelerne kunne være på vei mot de facto forsoning. Israel var i ferd med å fri seg fra den demografiske trusselen fra okkuperte områder, og Hamas var i posisjon til å gi sioniststaten fravær av terror og stille aksept. Sammenbruddet i Camp David-forhandlingene hadde vist at det ikke var noe rom for en fredsavtale. Både israelerne og palestinerne – ikke minst islamistene – hadde tatt den realpolitiske konsekvensen av dette sammenbruddet.

Den vestlige verdens reaksjoner veltet denne organisk framvoksende, men ikke uttalte, fredsprosessen over ende. Den økonomiske boikotten tok fra palestinerne de små summene de hadde å leve av. Den politiske boikotten ga Fatah

mulighet til å fiske i rørt vann og skape borgerkrigsliknende tilstander i Palestina.

Da Hamas ble tvunget til å godta et fredsutkast fra fengslede islamister og Fatah-ledere, hadde den syriske eksilledelsen fått nok. De radikale innenfor bevegelsen fikk igjen overtaket, og den 25. juni var islamistene en av flere grupper som kidnappet den israelske soldaten Gilad Shalit. Resten er historie, med krigen i Libanon som bakteppe.

I ettertid er det vanskelig å vurdere om Hamas kunne ha trukket palestinerne vekk fra stupet.

Men det var verdt forsøket. Camp David hadde vist at selv et kompromiss mellom den minst sionistiske sionisten og den minst nasjonalistiske palestineren ikke var bærekraftig. Å fri seg fra den dødelige fellesdansen var eneste utvei.

Det kunne ha fungert. Men takket være Europa og USA vil mange i Hamas spenne på seg våpnene igjen.

Artikkelen har stått i Ny Tid

SELGES

Nyrestaurert og ombygd strøken Harley Davidson Softtail med 1340 Evo motor. Kun gått 180 mil etter restaurering. Fremstår som ny!

Regnr: NL3159
Pris: kr. 180 000,-
Kontakt: Richard Dalberg
(mob: 909 28 637)

Vi må ikke glemme Gaza

Sissel Henriksen

Ett år etter at Israel offisielt trakk seg ut av Gaza roper FNs matvareprogram varsko: – Matsituasjonen i Gaza er prekær, sier Kirstie Campbell i Jerusalem.

– Kvinnene rammes særlig hardt. De har ansvaret for familiens velferd, og når de har lite mat prioriterer de å gi mest til barna. Sist jeg var i Gaza snakket jeg med mange kvinner som fortalte at de bare spiser ett lite måltid om dagen, forteller Kirstie Campbell fra FNs matvareprogram (WFP) på telefon fra Jerusalem.

WFP advarer mot å la situasjonen i Libanon overskygge den humanitære krisa i Gaza nå ett år etter at Israel offisielt trakk seg ut av Gaza. Situasjonen er særlig ille siden den viktigste grensepasseringen for varer, Karni, har vært stengt siden 9. august.

– Vi prøver å få mat inn gjennom Sufagrenseposten, men det er en begrenset mengde vi kan få inn der, sier Campbell.

Økende hjelpebehov

Gaza er i dag fullstendig avhengig av matforsyninger utenfra. I en pressemelding skriver WFP at i motsetning til i Libanon, der det grunnleggende matbehovet har blitt noenlunde dekket, lever et økende antall av beboerne i Gaza på eksistensminimum, og kjemper fra dag til dag for å skaffe mat. 70 prosent av befolkningen i Gaza kan ikke dekke sine matvarebehov.

WFP hjelper de av befolkningen i Gaza som ikke er flyktninger, og som dermed ikke har krav på hjelp fra FNs organisasjon for palestinske flyktninger, UNRWA.

På grunn av økende fattigdom har antallet som får matvarehjelp fra WFP økt fra 160.000 til 220.000. Halvparten av de palestinerne i Gaza som ikke er flyktninger, det vil si 16 prosent av Gazas totale befolkning, er nå avhengig av hjelp fra WFP. 35.000 av dem som får hjelp fra WFP er bønder og fiskere, som tidligere sjøl sørget for mat til befolkningen i området.

Total utarming

– Økonomien har nådd et absolutt bunnpunkt. Næringer som tidligere utgjorde den økonomiske ryggraden, som jordbruk og fiske, er fullstendig kvalt, og risikerer å miste enhver levedyktighet, sier Arnold Vercken, sjef for WFP i de okkuperte palestinske områdene, i en pressemelding.

Jordbruket har blitt hardt rammet av de jevnlige stengningene av grensepasseringene ut av Gaza, som hindrer både nødvendige forsyninger inn og inntektsgivende eksport ut. I hele juli ble ingen varer eksportert fra Gaza. I tillegg har 400 mål jordbruksland blitt rasert, det samme gjelder vanningsanlegg og drivhus. Fiskerne har ikke fått mulighet til å komme på havet siden 25. juni, da hele kystlinjen ble stengt. Markedene er tomme for fisk, og 35.000 mennesker som har livnært seg av fisk og fiskeindustri er uten arbeid.

Utarming merkes overalt i Gaza, melder WFP. Gatene preges ikke lenger av hektisk trafikk, siden folk blir hjemme eller bruker sykler og eselkjerrer av mangel på bensin. Butikkene melder om få kunder, og om kunder som trygler om

kreditt. De fattigste leter i søpla etter mat. Kriminalitet og kidnappinger øker.

Flere drepte

Imens øker antall drepte. I alt har 4464 palestinere blitt drept og nesten 50.000 såret siden det palestinske opprøret ble innledet i september 2000, ifølge det palestinske nasjonale informasjonssenteret. Av de drepte er 826 barn under 18 år. 450 palestinere er drept i israelske attentater.

Mer enn 60 medlemmer av regjeringsspartiet Hamas ble arrestert av Israel den 25. juni i år, inkludert en tredel av regjeringen og 26 medlemmer av nasjonalforsamlingen. 35 sitter fortsatt i fengsel. Blant dem er finansministeren Omar Abdelrazek og nasjonalforsamlingens president, Abd al-Aziz Dweik. Denne uken forlenget en israelsk domstol varetekten for en palestinsk minister og 12 medlemmer av nasjonalforsamlingen med nesten tre uker. De fleste er siktet for medlemskap i en «terroristorganisasjon» – altså Hamas.

Den sentrale Hamas-politikeren Ahmed Bahar sa i går til AlJazeera at han ser kidnappingen av politikerne, samt et påstått attentatforsøk mot den palestinske statsministeren Ismail Haniya, som en del av en sammensvergelse for å underminere den Hamas-ledete palestinske regjeringen og det palestinske sjølstyret som sådan.

– De ønsker også å ydmyke Dweik, som de har satt i en liten, skitten celle, så vel som alle arabere og muslimer som sympatiserer med dem, sier Bahar, og fortsetter:

– En stor del av dette komplottet var satt i verk av lokale palestinske hender, i tillegg til israelske og amerikanske

hender. I tillegg er arabisk taushet en faktor som støtter opp om det. Indre strid

Samtidig meldes det om bitre sammenstøt mellom palestinere i Gaza. Tirsdag støtte hundrevis av palestinere sammen med politistyrker utenfor nasjonalforsamlingens bygning i Gaza by. Demonstrasjonene skal være de mest alvorlige siden Hamas-regjeringen kom til makten, og var organisert av Den palestinske arbeiderunionen, palestinsk LO, som ledes av Hamas' rivaler Fatah.

Demonstrantene krevde arbeid og pengestøtte fra de palestinske myndighetene.

Hamas-politikeren Mushir al-Masri sa at regjeringen ville gi pengestøtte til arbeidere i løpet av få dager. Han anklaget «et visst parti», konkurrenten Fatah, for å stå bak protesten.

Hamas-talsmann Ghazi Hamad tordnet i en artikkel i den palestinske avisen Al Ayyam søndag mot ulike væpna palestinske grupper, og ga dem et stort ansvar for den kaotiske situasjonen.

– Gaza lider under anarkiets åk og banditters sverd, skriver Hamad, ifølge NTB.

– Ha nåde med Gaza. Spar oss for deres demagogi, kaos, våpen, banditter, interne kamper. La Gaza puste. La det leve, lyder hans oppfordring til de mange væpna gruppene.

Artikkelen stod i Klassekampen 31.08.06

H&M

I Kambodsja får 14-åringer 12 øre pr. T-skjorte de syr for Hennes & Mauritz.

LOGGBOK – Info med henvisning

Heiskontrollen vil nå skjerpe kontroll med at det føres loggbøker som normalt skal ligge i maskinrom. Det er særlig viktig at større reparasjoner og ombygginger blir dokumentert. Når belter nå er i ferd med å overta for wire, er det også viktig at dato for et belteskifte blir dokumentert. Husk at loggboken ikke bare er til nytte for kunden og kontrolltaten, men også til fordel for den enkelte montør!

Informasjon fra Kontrollrådet for Heis:

Loggbok for løfteinnretninger

Nedenstående er en sammenfatning som er basert på dagens regelverk for løfteinnretninger, og er ment som et praktisk hjelpemiddel i forbindelse med utforming og bruk av loggboken.

Regelverket har brukt noe forskjellig betegnelse på dokumentet, men ut i fra regelverk, innhold og bruk, er det her valgt fellesbetegnelse «LOGGBOK». Det som er angitt er å betrakte som et minimum og ytterligere loggføring og informasjon er derfor mulig. Det skal forefinnes en logg for hver løfteinnretning. Loggboken skal gi oversikt på alle aktiviteter i driftsfasen av anlegget, og må ikke fjernes selv om den skulle erstattes av nyere eller endrede utgaver. Brukerne av loggboken er heiseier, tilsynsperson, foretak for ettersyn, kontrollorgan for sikkerhetskontroller, tilsynsmyndigheter og utvalg i forbindelse med ulykker.

Plassering av loggbok på løfteinnretningen

Loggboken skal være lett tilgjengelig på anlegget. Normalt skal den finnes i maskinrommet.
(REN 9-62.3)

Utforming og bruk

Forside

Ordet «Loggbok» skal være tydelig angitt på dokumentets forside. Det skal også her angis at boken ikke må fjernes fra anlegget.
(HD vedl 1 pkt 6 samt REN)

Informasjonsfelter om løfteinnretningen

For hvert enkelt anlegg skal det være angitt:

- Anlegget adresse
- Anleggets nr. (gitt av installatør som ny)
- Navn og adresse til installatøren av anlegget (som ny).
- Registrering nr. til kontrollorgan for sikkerhetskontroll
(Informasjonen er satt til et minimum, gitt at det må være sporbarhet /identifisering til anlegget)

Kronologisk loggføring av følgende informasjon

- Navn og adresse til eier av løfteinnretningen, eller dennes representant, til en hver tid.
(TEK/REN; Heiseiers ansvar. 9-62 pkt 3)
- Oppnevnt og opplært tilsynsperson (- er) for anlegget samt tilhørende telefonnr.
(TEK/REN ; 9-62 pkt 3)
- Ansvarlig foretak for utførelse av ettersyn, med angivelse av telefon nr. og angivelse av dato for når ansvar for ettersyn ble opprettet.
(TEK/REN ; 9-62 pkt 3)

- Utførelse av ettersyn, angitt minst ved foretakets navn, dato, montørens navn og underskrift.
(TEK/REN ; 9-62 pkt 3)
- Beskrivelse av reparasjoner («like for like»), med angivelse av foretakets navn, dato, montørens navn og underskrift.
(HD vedl 1 pkt 6 + EN 81-1/2 ++)
- Beskrivelse av endringer på anlegget, med angivelse av foretakets navn, dato, navn på kontrollansvarlig og underskrift
(Se ovenfor)
- Utførelse av periodiske og ekstraordinære sikkerhetskontroller, angitt ved navn på kontrollorgan, dato, kontrollørens navn og underskrift.
Og: Ekstraordinære funksjonsprøver utført av ansvarlig foretak, angitt med hva som er prøvet, foretakets navn, dato, montørens navn og underskrift.
(TEK/REN 9-62 pkt 3, EN81-1/2 vedl 1.)
- Hendelser på løfteinnretningen, slik som :
Nød – evakuering, heisstans;
Dato, navn og underskrift påføres.
Anlegg satt ut av drift over lengre tid og ved ny idriftsettelse;
Dato, navn på eieres representant og underskrift.
(TEK/REN 9-62 pkt 3)
- Ulykker og uønskede hendelser, angitt ved kontrollmyndighet, dato, kontrollørens navn og underskrift.
(HD- / EN 81-1/2 pkt . 16.2, b)

Nytt fra «lovfronten»

Tor Sundby, medlem av
Kontrollkomiteen for heis

EØS medlemskapet betyr at norske lover og regelverk skal tilpasses diverse EU direktiver, noe som igjen betyr mye arbeid for tillitsvalgte som må sette seg inn i hva slike lovendringer kan bety for ulike faggrupper; som for eksempel heisfaget.

La oss se på noen av de viktigste regelendringene som kan bety store forandringer i heisfaget:

El-forskrifter (www.dsb.no)

Vi har i dag forskrifter (FKE) som regulerer hvilke kvalifikasjoner en skal ha for å kunne arbeide selvstendig på elektriske anlegg og på heis. I og med at vi er medlem i EØS, må forskriften endres til å også gjelde personer fra EU landene som vil arbeide i Norge. Forskriften er nå endret uten dramatikk, men vi vet at det arbeides med å revidere hele forskriften radikalt; noe som igjen betyr mye arbeid for foreningen.

Også i høringen for endring i lov om tilsyn av elektriske anlegg har heis deltatt i arbeidet. Også her er kampen mot privatisering viktig. Deler av elektrobransjen ønsker privatisering, og arbeider hardt for dette i kulissene. Mitt tips er at de lokale el-tilsynene fortsetter som i dag.

Utdanning (www.skolenettet.no)

Høy faglig standard er det viktigste for å opprettholde heisfaget slik vi har i dag, noe vi har klart med en fornuftig opplæring; både teoretisk og praktisk. Bl.a. med bakgrunn i faskoen Reform – 94 kommer det nå endring i skolegang og i fagplaner. Dette kan i verste fall bety at heis kan opphøre som eget fag, men som et sidefag til elektrikerfaget.

HLF og HMF har levert en ny fagplan for heis som er basert på kompetanseplattformen som ble utarbeidet tidligere. Forslaget til ny læreplan er det helt sikkert kvalitet over; så er det bare å håpe at også byråkratene og skolefolket (uten peiling på heis) mener at den faller inn i deres teorier.

Plan og bygningsloven (www.be.no)

Plan og bygningsloven er også i endring, noe som vil berøre heisbransjen. Først og fremst er det forslaget om å fjerne §106a som kan bety at sikkerhetskontroll på heiser i drift blir privatisert. Her har foreningen vært i møte med AP sin stortingsgruppe og Norsk Heiskontroll har hatt møte med departementet. Selv har jeg deltatt på begge møtene, og selv om jeg synes begge møtene har vært positive betyr ikke dette at noe kan tas for gitt. Loven skal opp i stortinget neste høst.

Revideringen av HO-meldingen, som altså er en temaveiledning fra BE, er under arbeid i Kontrollkomiteen for heis.

Universell utforming blir et nytt begrep og betyr at byggverk skal utformes slik at mennesker skal kunne bruke dem på en likestilt måte. Det kan for eksempel bety at i stedet for heis til 2. etasje, lages det en lang kjørerampe som både funksjonshemmete og «normale» kan bruke. Her vil nok vi få høre mer fra de funksjonshemmetes organisasjoner.

Dette er bare noen endringer som direkte berører heisbransjen i dag. I tillegg kommer det stadig nye endringer i EU-direktiver som skal inn i ulike standarder. Norsk Heiskontroll har sin representant i viktige utvalg som jobber med heisforskrifter i Europa.

Det som er problemet er at høringene har svært kort tidsfrist og at det nærmest «hagler» inn med slike høringer.

Men en ting er sikkert; fagforeningen blir ikke arbeidsløs med et første om vi skal «henge med i galoppen».

I forbindelse med Heiscupen søker vi ballespærkere med Totalfotball som basiskunnskap. Noe erfaring med Samba er en fordel men ingen betingelse.

Vi kan tilby :

- Lange ballær
- Flate ballær.
- Vonde, bein.
- Felles dusj.
- God mat og drikke.
- Hyggelig miljø.

For mer informasjon, ta kontakt med :

Dr. BakRom Terje Gundersen mob. 909 47 048
Liggende Keeper Inge Stenhaug mob 916 32 508.

▲HEIS-TEK▼

Studie av rulletrappulykker gjort i USA

Geir Løkke

«Dette er den første landsomfattende epidemiologiske undersøkelsen rundt rulletrapprelaterte skader som er gjort» sier Gary Smith, medforfatter av rapporten som ble offentliggjort av **Pediatrics - Official Journal of the American Academy of Pediatrics** i deres august-nummer.

Dataene som er lagt til grunn for rapporten er hentet fra **The National Electronic Injury Surveillance System (NEISS)** i **The U.S. Consumer Product Safety Commission**.

Omtrent 2.000 barn blir i USA årlig behandlet på legevakter for rulletrapprelaterte skader.

I følge studier gjort av **The Columbus Children's Research Institute**, på Columbus barnehospital, har det i perioden 1990-2002 vært 26.000 barn under 20 år til behandling på legevaktene for de samme skadene.

Utformingen av rulletrapper som reduserer avstanden mellom trappetrinnene og sideveggen, eller avskjerminger som hindrer kontakt med overgangen mellom disse, kan redusere muligheten for at folk kan sette seg fast. Ved hjelp av en slik ny design på rulletrapper, enten

den er av en aktiv eller passiv art, vil antagelig begrense antall skader i alle årsgrupper.

Barn under fem år, representert med 12.000 skadede i samme periode, er den gruppen som har den største skadefrekvensen og 37 prosent av skadene kommer i forbindelse med at de setter seg fast på ulike måter. Med sine 50 % er fall den vanligste årsaken til skader ved bruk av rulletrapper, mens fastklemming står for 29% av skadeårsakene, i alle årsgrupper til sammen.

«Skeive dager»

Foreninga var selvfølgelig på plass under årets Homoparade under «skeive dager» i Oslo

Hvor har'm blitt'a

Rune Larsen

Navn: Geir Amundsen

Stilling: Sportslig leder i Sandefjord Fotball

Alder: 41

Siv.status: Gift

Barn: 3 (5, 9 og 12 år)

Flytta til Sandefjord: Påsken 2002
Slutta i KONE som heismontør i 2002

Du var i mange år engasjert i fotballen og som trener i Røyken og Spikkestad (ROS), i tillegg til å jobbe med heis i KONE. Hva er det som engasjerer deg så enormt med fotball?

Først må jeg gi mye honnør til KONE som arbeidsgiver, som la til rette for meg så jeg kunne jobbe i redusert stilling for å drive med fotball, idrett og som trener over så mange år (halv stilling i fra 1995). Motivasjonen var og er mye av det å oppleve seire og tap sammen i fellesskap, det at dette er lagidrett og det å bygge opp et lag som vinner, og også taper. Det å skape noe i et fellesskap er uansett noe positivt, som bygges på det samhold som en lagidrett gir. Barneidretten fra ROS gav meg ekstra mye. Det å være med å utvikle barn og unge i et slikt fellesskap, og det at det inkluderer de fleste. Engasjementet øker selvfølgelig med årene, og ekstra når det gikk mot dette som jobb.

Etter mange år som heismontør, var det et vanskelig valg å ta, det å bestemme seg for å jobbe heltid med fotball?

Bestemte og bestemte, jeg fikk jo mer erfaring, og «veien ble til mens jeg gikk», og jeg ble mer styrket i denne rollen som følge av erfaring.

En ting er hva du hadde lyst til, men dette skal vel også være godt drøftet internt i familien, for dette er jo ikke noe 7 til 15 jobb?!

Selvfølgelig må en slik avgjørelse være fundamentert i familien, så dette ble selvfølgelig gjort over en periode. KONE som arbeidsgiver gav meg muligheten til å tenke i disse baner. Og det å «rive opp røttene» hjemmefra er en terskel som en skal over. Kona mi er jo fra Røyken.

Du var engasjert i klubbstyret i KONE i noen år, både som lærlingrepresentant og styremedlem. Hvilke erfaringer fikk du av dette?

Mye nyttig erfaring fra dette. Selvfølgelig mye i forbindelse med foreninga vår og hvordan den virket, men også det å ha hatt verv i klubben har gitt meg mye verdifull erfaring. Veldig lærerikt og god erfaring med foreninga, som tross alt er spesiell. Det som er synd er at ikke alle vet hvor god den er. Oppfat-

telsen til store deler av allmennheten er vel at Heis er en streikeforening, men du verden hvor mye mer enn dette den er! Ikke minst alle de gode diskusjoner den bringer fram, som er svært lærerike og nyttige i mange sammenheng. De forhandlinger vi får være delaktig i, på et bredt plan, gir god og lærerik ballast å ha med seg i livet. Jeg drar faktisk med meg mye av disse erfaringer som trener og sportslig ansvarlig.

Hvordan ble heis et yrkesvalg for deg i sin tid?

Dette var, som med mange andre, tilfeldigheter. Jeg var faktisk sammen i militære med en heismontør. Det og et par andre tilfeldigheter førte med inn i faget. Mener dette var i 1985, og har ikke angra en dag på dette.

Du har vært i flere fotballklubber etter ROS. Hvilken klubber, og hva gir deg fortsatt motivasjon til en videre så krevende og engasjerende jobb?

I ROS var jeg hovedtrener, så var jeg i Lillestrøm som assisterende trener, deretter til Odd Grenland som assisterende trener. Etter det var jeg hovedtrener i Ullær'n (les Ulleren), for så å havne i Sandefjord. Først i trenergruppen, så etter en stund som sportslig leder. Motivasjonen er det å skape noe i et

fellesskap, men det «koster» selvsagt mye. En er garantert «borte med fotball» 48 helger i året, ferie – hva er det? Og selvfølgelig forsaker en mye innen familielivet for øvrig. Så det er en kabal som må gå opp! Det fyller mye av livet, både mitt og familiens, men det gir også mye, samtidig som dette er en del av idrett på dette nivået at det krever 100 % til enhver tid, og da er du fullt engasjert i laget.

Det har jo alltid blåst «rundt øra» på hovedtrenerne i eliteklubbene spesielt, og ikke minst i det siste hvor flere hovedtrenerne har forlatt klubbene. Hva er ditt syn på å «henge skylda» på kun en person? Du har jo selv jobba tett med Tom Nordlie?

Hovedtrenerne er som oftest sterke personligheter, og de må være sterke. De får veldig fort skylda hvis det går dårlig, men de får skylda, eller skryt om det går bra også. Jeg synes utenforstående forståelsepåere er sort-hvite her. Styrene i klubbene burde være sitt ansvar bevisst når det gjelder å ta mer av ansvaret når det går dårlig, ikke bare skyve hovedtrener foran seg. Et lag på dette nivået består ikke bare av en hovedtrener! Men dagens hovedtrenerne er også forberedt på slike situasjoner, selv om noen saker kommer mer overraskende enn andre.

Sandefjord er jo en gammel anerkjent hvalfangerby, og nå vimler byen ekstra om sommeren med hyttefolket som stormer inn. Trives familien og du i Sandefjord?

Det ækk'e mye hvalfangst igjen her nei, kun båten og museum. Vi trives kjempegodt i byen, og merker selvfølgelig det økende livet om sommeren, men dette

er jo bare fint! Trives like godt å rusle rundt i byen og langs kaia enten det er 1000 eller 10.000 mennesker der.

Har familien og du gjort noen tanker om forskjellen mellom hovedstadjobbing kontra Sandefjord med tanke på størrelse og miljø?

Dette tenker vi ikke så mye på, vi bodde jo i Røyken helt fram til vi flytta til Sandefjord.

Du streifer vel blikket borti en og annen heisfirmabil, hva tenker du da? Savner du heis og faget?

Selvfølgelig ser jeg noen heisbiler, et stort prosjekt her er jo utbyggingen i Kilen, men nå kommer jo nye storstadion – med heiser, uten at jeg vet hvem som skal montere disse ennå. Jeg savner faget. Mest det å være fysisk sliten etter en arbeidsdag, Det å vite at en hadde gjort et skikkelig støkke arbe'. Savner også det gode miljøet, og da spesielt i brakka på storanlegg hvor vi var flere samlet. Mange friske diskusjoner og ikke minst diskusjoner med vår alles Petter'n da – de var artige og engasjerende, mildt sagt. Er også svært stolt av foreninga til Heis! Alle skulle fått greie på hvor mye bra den foreninga gjør for medlemmene sine. Årene i Heis har gitt meg mye styrke og bakgrunn som jeg har med meg mange ganger i det daglige nå.

Du er sportslig leder i Sandefjord Fotball. Hva er dine hovedoppgaver for klubben?

Opgavene er mange. Det sportslige resultatet er viktig, kontrakter med spillere, tilrettelegging for spillere og miljøet, trening og treningsforhold skal være optimale, jobbe for de beste forholdene innenfor klubbens økono-

mi for spillerne, forholdet rundt spillerne og A-laget som produkt. Dette produktet skal være vinner som lag. Sandefjord fotball har god kontakt med videregående skole som velger en kombinasjon av skole og idrett, og de som velger fotball, får vise seg fram hos oss. Vi har også samarbeid med lag i området som, såkalte rekruttlag, eller talentlag om du vil. Elitenivå krever enormt mye, og dette må alle være klar over. Det betyr å forsake nesten alt utenom fotball. Det er en trivselsfaktor i det å spille fotball, men også ha mulighet og tid til venner, sosialt liv i en god kombinasjon, og jeg mener det er viktig at unge håpefulle talenter må være grundig klar over dette også. Kravene er strenge på elitenivå, så nåløyet er ikke stort. Det er også en del av jobben min å forsøke å «se de» som kan takle og vie hele livet sitt i en periode kun til fotball. Det er også en del av et talent en må se etter.

Så til tradisjonelle sportsjournalisters spørsmål, hvor vil Sandefjord ligge på tabellen ved sesongslutt? – Spiller Sandefjord Cupfinale? Og hvem vinner serien?

Ja dette var skikkelig Ivar Hoff og David Wathne spørsmål. Men jeg mener Sandefjord har en god sjanse til cupen. Videre tipper og håper jeg at Lillestrøm vinner serien. Har jo litt følelser for Lillestrøm etter å ha jobbet i klubben i 3 år, men det er jo også et godt lag. Er jeg helt realist, så står nok seriegullet mellom Brann og Rosenborg, men husk at Rosenborg vant mot Sandefjord med mye flaks!

Heismontør'n ønsker Geir Amundsen (spesielt familien) lykke til videre i Sandefjord og med Sandefjord Fotball!

Lærlingkonferanse

Lærlingkonferansen 2006 vil bli avholdt 24-26 november for alle lærlingene i HMF. Slik det ser ut nå blir stedet Skiphelle Kurs- & Konferansehotell rett utenfor Drøbak, sør for Oslo. Invitasjon vil bli sendt ut den nærmeste tida.

www.skiphelle.no

HK-Service legger ned i Oslo

HK-Service legger ned Osloavdelingen fra 1.10.
Etter forhandlinger med klubben har alle ansatte fått tilbud om jobb i Thyssen Elevator.

Ferske montører

Anders	Flatgård	7. august	Reber Schindler	Trondheim
Christopher	Friessnegg	1. juli	Reber Schindler	Oslo

Gratulerer med bestått prøve! Og velkommen i «montørenes rekke»!

Arbeidstilsynet

Har du fått en skade eller sykdom som kan skyldes arbeidet?

Dersom du har fått en skade eller en sykdom du mener kan skyldes forhold på arbeidsplassen, er det viktig at du tar det opp med arbeidsgiver og vernetjeneste. Også nestenulykker og plager som ennå ikke har utviklet seg til skade, må tas opp. På denne måten kan dere fange opp problemer i arbeidsmiljøet og sørge for at de blir rettet opp.

Om du oppsøker lege, er det viktig at du gjør ham/henne oppmerksom på at du tror problemet skyldes forhold på arbeidsplassen din. Legen skal så melde fra om dette til oss i Arbeidstilsynet. Legene i Arbeidstilsynet vurderer alle meldingene om arbeidsrelaterte sykdommer. Når det kan være grunn til å reagere, får det aktuelle lokalkontoret henstilling om å vurdere saken videre. Forutsetningen for at lokalkontoret kan gripe inn, er at arbeidstakeren har gitt skriftlig samtykke til dette på meldeskjemaet. Disse meldingene er viktige. De setter oss i stand til å avdekke sammenhenger mellom arbeidsmiljøfaktorer og sykdom, og det gir oss et grunnlag for å prioritere tiltak.

Arbeidstilsynet ønsker melding om alle arbeidsrelaterte skader og sykdommer. I tillegg er noen skader og sykdommer klassifisert som yrkesskader. Disse gir visse rettigheter i forhold til dekning av medisinske utgifter etc. Søknad om å få noe godkjent som yrkes-sykdom/yrkesskade, skal sendes til det lokale trygdekontoet på Rikstrygdeverkets skjema, RTV-blankett IA 13-07.05 (Arbeidstilsynet får kopi av skjemaet.).

fra **SJAKTA:**

Navn: Øyvind Knapskog
Alder: 48 år
Bosted: Bergen, Fyllingsdalen
Klubb: Reber Bergen
Stilling: Heismontør

Tekst: Tor Erik Lundberg

Når begynte du i faget?

Jeg begynte i 1978.

Hva gjorde at du valgte dette yrket?

Faren min var heismontør. Han jobbet hos Myhre før han begynte på havnelageret i Bergen som heismontør. Så jeg visste hva jeg gikk til da jeg fikk lærlingplass i Stahl i 1978.

Har du noen verv i klubb eller forening?

Jeg har ingen verv nå, men jeg har vært tillitsmann i Reber Bergen, Stahl Bergen og i foreningen i Bergen. Ellers har jeg vært med i AMU og forhandlingsutvalget i Reber.

Har det blitt mye utenbysjobbing med årene?

De siste 4-5 årene har det ikke vært så mye. Men det har blitt en del utenbysjobbing med årene. Jeg har vært de fleste stedene i Norge, inklusiv Nord-sjøen.

Har du sikkerhetskurs?

Jeg tok det i 81, men det har gått ut nå. Jeg tok det i militære.

Hva synes du om å reise?

Som ung og alene så var det greit og komme seg rundt omkring. Men etter at jeg har fått familie så er det blitt litt plagsomt. En får ikke vært med på så mye ting med ungene osv.

Så du er blitt lei?

Ja, en er jo vekke hele uken, selv om en har fri fredagen. Men da er ungene borte, ingen andre er hjemme. Jeg får jo gjort litt da, men en får ikke vært med på noe organiserte ting i uken...

Du kunne kanskje heller tenkt deg å være hjemme i Bergen?

Jeg har valgt å være på Haukeland sykehus og drive med service og reparasjon for å være i Bergen. Jeg har hatt noe montasje i Bergen innimellom, jeg må holde meg oppdatert på montasje. Ellers har jeg hatt noen korte «gjest-eopptredener» rundt i avdelingene.

Hva gjør du når du ikke skurrer heis?

Jeg gjør noe hele tiden... Jeg spiller fotball en dag i uken, og det blir en del kjøring til og fra trening med ungene.

Ellers har jeg rekkehus, hytte, campingvogn, naust og båt...så det blir mye vedlikeholdsarbeid.

Hva har du gjort i sommer?

Jeg har vært en uke på hytten, fjorten dager i Spania og en tur på fjellet.

Skal du delta i Heiscupen?

Nei! Jeg har bare vært med en gang, da vi stilte lag i fra Reber-Bergen..

Stiller dere lag i Bergen i år?

Nei.

Hvem vinner tippeligaen 2006?

Hva er det for et spørsmål? Det er BRANN selvfølgelig!

Verv i Heismontørenes Fagforening pr. 01.09.06

Styret

Verv	Periode	Navn	Telefon privat	Mobiltilf	E-post
Leder	06 - 08	Rune Larsen	67 56 1452	951 91 555	rune.larsen@heis.no
Nestleder	05 - 07	Dag Thoresen	69 30 83 44	971 80 520	dag.thoresen@broadpark.no
Nestleder	05 - 07	Tore Grov		951 73 050	grethe.marka@nokab.no
Sekretær	05 - 07	Tor Moen	35-53 67 03	909-16 330	tor.moen@heis.no
Kasserer	06 - 08	Atle Johannessen		905 09 019	atle.johannessen@heis.no
Studieleder	05 - 07	Per Arne Jensen Salo	22 68 99 47	918 53 408	per.arne.salo@heis.no
HMS-ansvarlig	06 - 08	Gaute Finstad	72 83 41 75	915 12 935	hms@heis.no
Lærlingerepresentant	06 - 07				
Lærlingsansvarlig	05 - 07	David R. Andersen		480 06 131	david.andersen@heis.no
1. styremedlem	05 - 07	Vidar Holm	63 879 793	970 62 663	vidar.holm@heis.no
2. styremedlem	06 - 08	Jan Erik Brurberg Olsen		918 77 131	bergen@heis.no
3. styremedlem	05 - 07	Roar Strand		951 92 117	trondheim@heis.no
1. vararepresentant	05 - 07	Hans Petter Sandaas		950 85 853	
2. vararepresentant	05 - 07	Thomas Skoglund		922 30 888	tskogl@broadpark.no
3. vararepresentant	05 - 07	Espen Milli	21921302	902 07 501	espen.milli@chello.no
4. vararepresentant	06 - 08	Christopher Friesnegg		994 01 430	christopher_friis@hotmail.com
5. vararepresentant	05 - 07	Terje Amundsen	63-84 20 73	952 28 775	ter-amu@online.no

Andre verv

Pensjonsansvarlig	05 - 07	Roar Enerly	22 155278	916 34 682	roar.enerly@heis.no
Medl.reg.	—	Kjell Berntzen	22 28 3760	905 51 422	kjell.berntzen@heis.no
Akkordkontrollør	05 - 07	Fritjof Johansson		915-88 420	fritjof1809@hotmail.com
Redaktør/nettansvar	05 - 07	Geir Eigil Løkke	22 75 00 85	908 77 082	geir.lokke@heis.no

Avdelinger

Bergen	05 - 07	Jan-Erik B.Olsen		918-77 131	bergen@heis.no
Drammen	04 - 06	Tommy Hansen		91 11 49 06	tommyandjeep@hotmail.com
Hedmark/Oppland	04 - 06	Lasse Aga	62 53 57 70	901 51 334	laga@broadpark.no
Møre og Romsdal	05 - 07	Joar Vadset		992 42 811	jovadset@online.no
Nord-Norge	04 - 06	Jan Wahlgren		951 91 583	jab-wa@online.no
Oslo	04 - 06	Rune Larsen	67 561 452	951 91 555	rune.larsen@heis.no
Stavanger	03 - 05	Jan Refsn	51 667 804	918 72 686	janrefsn@online.no
Trondheim	04 - 06	Roar Strand		951 92 117	trondheim@heis.no
Vestfold/Telemark	04 - 06	Ståle Hovland	35 962 469	913 08 182	shov@c2i.net
Østfold	04 - 06	Øyvind Larsen	69 3994 23	913 61 344	loeyvin@online.no

Klubber

Otis	Hovedtill.	Roar Strand		951 92 117	roar.strand@heis.no
Otis	Oslo	Morten Sandaas		930 51 340	
Euroheis	Oslo	Frode Stokke	22 29 10 90	975 61 580	eirstokk@online.no
Kone	Norge	Roar Enerly	22 155278	916 34 682	roar.enerly@heis.no
Melbye	Oslo	Terje Amundsen		952 28 775	ter-amu@online.no
Reber Schindler	Hovedtill.	Terje Skog		908 77 069	terje.skog@heis.no
Reber Schindler	Oslo	Even Thorstad	63 90 25 38	951 91 570	even.thorstad@heis.no
Stahl	Oslo	Espen Milli	21 92 13 02	902 07 501	espen.milli@chello.no
Stahl	Bergen	Tore Hansen	56 14 05 67	915 95 397	tore.69@hotmail.com
Thyssen	Oslo	Vidar Holm	63 879 793	970 62 663	vidar.holm@heis.no
Ribe	Oslo	Henning Hottran	63 9790 09	906 27 373	henning.hottran@heis.no
HK Service	Bergen	Terje Fjeldstad	56 17 73 14	992 17 513	
Heis-Tek	Oslo	Terje Gundersen		909 47 048	t-gund@online.no
Sanne Spesialheiser	Ålesund	Johan Vasstrand		975 61 900	
Uniheis	Oslo	Morten Refsem		982 30 873	

Avdeling

Avdeling	Adresse	Tlf.kontor	telefaks	E-post
Oslo	Schweigaardsgt 34 f, 0191 Oslo	22 17 45 50	22 17 45 53	heis@heis.no
Bergen	Kalfarv. 71, 5018 Bergen	55 368766	55 36 55 77	bergen@heis.no
Trondheim	Postboks 9254, 7424 Trondheim	72 848390	72 84 83 90	trondheim@heis.no
Stavanger	Lagårdsvei 124, 4011 Stavanger	51 840460		janrefsn@online.no
Reber	c/o HMF			reberklubben@heis.no
Kone	c/o HMF			koneklubben@heis.no
Thyssen	c/o HMF			tke.klubb@thyssenkrupp.no
Otis	c/o HMF			otisklubben@heis.no